

DX-STUNDEN

AROS DX CLUB VÄSTERÅS

Nr 140

2007-08-30

Sida 1

VÄLKOMNA

till höstens första nummer av DX-Stunden, ett välfyllt nummer med flera intressanta artiklar signerade CWE. Dessutom en stor QSL-Cupen och Anker Petersens föredrag om utvecklingen på Tropkbanden. Hoppas att det passar.

DX-Parlamentet 2007

Årets DX-Parlament hölls i Laholm "PärLAN vid Lagan" 15-17 juni. Inget reportage om hela evenemanget i DX-S, men lite om vad som man kunde lyssna på hittas på sid 3 och 24-32.

Namnbyte

LHU, har bytt efternamn till Jeppesen och han har följaktligen också en ny mail-adress lars.jeppesen@uppsala.se.

INNEHÅLL

ADXC:s medlemmar 2007	sid 2
Från Radio Syd till Radio Nord	sid 3
QSL-Cupen	sid 4
Amatörradions Dag i Uppsala	sid 7
Tipsspalten	sid 8
Radio Nederland 60 år	sid 11
Radio Budapest	sid 12
Radio Ankara	sid 14
FDXAs Summer Meeting	sid 15
Polskie Radio	sid 16
ARC/SWB-konventet	sid 18
Värt att Veta	sid 19
Tropical bands in review	sid 24

VRK Antenna field Day

VRK håller sin "bi-annual" Antenna Field day på Södra Björnön 8-9 september med tyngdpunkten med antennexperiment på lördagen den 8:e. ADXC har bokat en stuga. BIH, MJT, KE och LWV har planerat att delta. Mera info finns på VRKs hemsida www.sk5aa.se under Antenn-dagen 07.

KALENDERN

8-9 sept	VRK Antenna field day
2-4 nov	Hobbymässan, Stockholm

NY MEDLEM

DX-Parlamentet innebar en ny medlem. Tor-Henrik Ekblom, Esbo, Finland hälsas härmed välkommen till ADXC. Tor-Henrik (THE) är generalsekreterare i EDXC och han har mycket annat på sin meritlista. Hoppas att du skall trivas med klubben och vår klubbtidning, trots avståndet. THE har redan börjat att bidra till DX-Stunden.

STOPPDATUM DX-S 141

Stoppdatum för nästa DX-Stunden är **07-10-15**.

BIDRAGSGIVARE DX-S 140

BIH	Bernt-Ivan Holmberg, Möklinta
BSN	Börje Sahlén, Tibro
CWE	Claës-W. Englund, Danderyd
DO	Dan Olsson, Furulund
LWV	Lennart Weirell, Västerås
LW	Lars Wieden, Västra Frölunda
MJT	Magnus Jespersen, Västerås
THE	Tor-Henrik Ekblom, Esbo, Finland

Sid 2

DX-STUNDEN är AROS DX CLUBs medlemstidning som utkommer med 6 nr/år. Medlemsavgift i ADXC, 80 kr för 2007, kan inbetalas till Handelsbanken, clearingsnr 6531, konto 160 469 988.

EFTERTRYCK: tillåtes om källan anges

HUVUDREDAKTÖR: LWV, Lennart Weirell, Klockartorpsgatan 27 E, 723 44 Västerås
E-mail: lennart.weirell@se.abb.com Tel: 021-41 66 25

REDAKTIONS-
SEKRETERARE:

MJT, Magnus Jespersen, Regementsgatan 22, 723 45 Västerås
E-mail: magnus.jespersen@tele2.se Tel: 021-18 05 05

Material till DX-S: Mailas lämpligen till spaltredaktörer eller h-red i Word-format

SPALTREDAKTÖRER:

TIPSSPALTEN:

MJT, Magnus Jespersen, Regementsgatan 22, 723 45 Västerås
E-mail: magnus.jespersen@tele2.se Tel: 021-18 05 05

QSL-CUPEN:

LWV, Lennart Weirell, Klockartorpsgatan 27 E, 723 44 Västerås
E-mail: lennart.weirell@se.abb.com Tel: 021-41 66 25

VÅRT ATT VETA:

DO, Dan Olsson, Högalidsvägen 77 C, 244 36 Kävlinge
E-mail: dodx@telia.com Tel: 046-73 54 45

ADXC's MEDLEMMAR 2007

1	RB	Rolf Berglund	Flisavägen 22	723 53 Västerås
2	HAK	Håkan Almroth	Am Kanal 37	A-1110 Wien
5	MJT	Magnus Jespersen	Regementsgatan 22	723 45 Västerås
6	LWV	Lennart Weirell	Klockartorpsgatan 27 E	723 44 Västerås
14	BIH	Bernt-Ivan Holmberg	Valsätra 168	733 99 Möklinta
20	SG	Stig Granfeldt	Hemvägen 8 A	653 26 Karlstad
22	LHU	Lars Jeppesen	Rotfruktsgatan 16	754 49 Uppsala
25	DO	Dan Olsson	Högalidsvägen 77 C	244 36 Kävlinge
63	ULAK	Ulf Åkesson	Rotorvägen 41	771 42 Ludvika
69	CWE	Claës-W. Englund	Östbovägen 9	182 56 Danderyd
70	LW	Lars Wieden	Skogsmilsgatan 5	421 37 Västra Frölunda
71	RLH	Rolf Larsson	Kyrkvägen 5	820 71 Ilsbo
73	ILS	Ingmar Larsson	Boställsvägen 2 ³	151 54 Södertälje
74	DCB	Dagh Casselbrant	Ringvägen 24 B	872 31 Kramfors
76	BSN	Börje Sahlén	Brittgården 94	543 37 Tibro
77	OFL	Ove Friman	Sulitelmvägen 25	167 35 Bromma
78	TWS	Thorsten Wiklund	Läkarvägen 1A, 1tr	931 41 Skellefteå
79	jej	Jan-Erik Järlebark	Allégatan 10	694 31 Hallsberg
80	MS	Moritz Saarmann	Syrenvägen 5	435 30 Mölnlycke
81	KE	Krister Eriksson	Ringduvegatan 23	724 70 Västerås
82	JMA	Jan Malmesjö	Värmlandsgatan 58 NB	602 16 Norrköping
83	goja	Göran Jansson	Gäddvägen 20	605 97 Norrköping
84	THE	Tor-Henrik Ekblom	Daggbergsgränden 4 C	FI-02360 Esbo

Från Radio Syd till Radio Nord

2 Nostalgiresor under 2 veckor

Den svenska piratradiohistorien är populär. Med två veckors mellanrum var det två föredrag om dom två svenska piratradioprojekten Radio Syd och Radio Nord och jag var ensam om nöjet att deltaga på båda. Tidigare i våras var jag även och lyssnade på ett föredrag på SSA:s årsmöte i Handen som hölls av Ove Sjöström, tekniker på Radio Nord.

Lördag 16 juni

Det började med att jag var med på DX-Parlamentet i Laholm där bygdens son, journalisten Fredric Karén, var inbjuden som föreläsare på temat Radio Syd. Fredric är barnbarn till Britt Wadner, "Piratdrottningen", som har även skrivit en bok om med samma namn. Han berättade mest om personen Britt Wadner och inte så mycket om själva Radio Syd. Om hur envis och i vissa fall naiv hon var. Ett utförligt reportage fanns i EA6.

Fredrik som jobbar på Svenska Dagbladet som chef för inrikesnyheterna och när jag pratade med honom inför parlamentet, kom han ihåg att några varit hemma hos honom för ett par år sedan och hämtat upp en sändning av hans bok. Då slog det mig att det var ju MJT och undertecknad som var i Saltsjö-Boo (se DX-S 115, maj 2003).

Även Kjell Ekholm, Malmö var inne på Radio Syd och det i sin egenskap som dåvarande ordförande i Club Radio Syd. Denna fan club hade som mest ca 10 000 medlemmar!

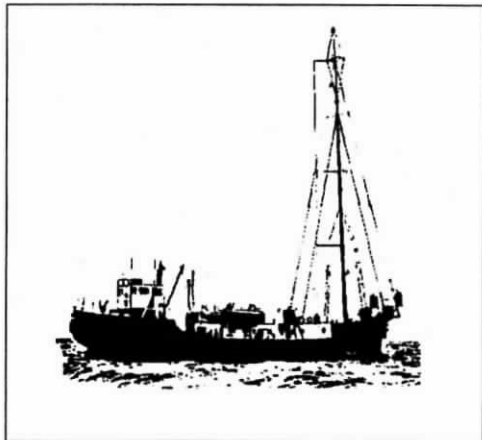

Lördag 30 juni

Den 30 juni var det 45 år sedan Radio Nord hade sin sista sändning från Bon Jour. Det uppmärksammade Delsbo Radioklubb med en träff i Radio Nord's anda.

Jag frågade min fru om hon hade lust att göra en liten lördagsutflykt och hon tyckte att det kunde vara kul, så vid 9-tiden så drog vi norrut. Strax efter 1 var vi uppe i Delsbo där 10 medlemmar redan var församlade.

Klubbens egen piratexpert Ronny Forslund hade laddat upp med bilder och musik som han berättade Radio Nord's historia till och visade även en del filmer. Det var väldigt intressant att lyssna och se under de ca 3 timmar som mötet höll på.

M/S Bon Jour

Tack både Fredric och Ronny för intressanta föredrag om svensk offshore-radiohistoria.

Några länkar om Radio Nord och Radio Syd på nätet för piratradionostalgiker:

<http://radiohistoria.jvnf.org/radionord.htm>

<http://www.ungermark.se/mediaradionord.html>

<http://www.radio4all.se/offshore/>

<http://www.ampe.info/ra.html>

<http://groups.yahoo.com/group/radionord/>

/LWV/

QSL-CUPEN

Lennart Weirell
Klockartorpsgatan 27 E
723 44 Västerås
lennart.weirell@swipnet.se

Hej!

Välkomna till slutredovisning av vårens QSL-Cup med 2,5 sidor QSL. Bra jobbat! Keep up the good work! Segrare av våromgången blev MJT i utklassningsstil. Grattis! Vi drar nu igång höstomgången och QSL med signatur markerade i *Italic* räknas in i denna. Vi har också en ny deltagare Tor-Henrik Ekblom, THE, så nu lär det bli mera Utility. Välkommen till QSL-Cupen. Nu över till redovisningen:

EUROPA

Danmark

R Sydhavsöarna/Nyköbing Falster – 87800 DO
R Sydhavsöarna/Stubbeköbinge – 90600 1v DO
P4 Norvästsjällands R – 92000 k 5v DO
ABC Solo FM/Glesborg – 106400 e-mail 1v DO

Estland

Dynamit FM, Tallinn – 90200 e-mail BIH
/ v/s *Ivan Breganov* /
R 100 FM, Tallinn – 100000 e-mail BIH
/ v/s *Ivan Breganov* /

Finland

Scandinavian Weekend Radio-1602 b mm MJT
Groove FM, Turku – 106400 BIH
/ v/s *Juha Kakkuri, PD* /

Frankrike

RFI Paris – 15160 k t-shirt 2,5m LW

Grekland

Radio. Stathmos Macedonia – 7450 k 1,5m BSN

Italien

R 24, Segni Roma (RM) – 87600 e-mail BIH
/ v/s *Daniele Mataletti* /
Studio Delta, Mte Scudo (RN) - 89250 e-mail BIH
/ v/s *Alberto Emiliani* /
MultiRadio, Tolentino (MC) – 91100 e-mail BIH
/ v/s *Gigi Bucosse, tech* /

Litauen

Radio Tatra/Radio Caroline – 1350 e-mail LW

Rumänien

R Oltenia Craiova – 1314 b inf BIH
/ v/s *Mirca Pospai* /

Ryssland

Rysslands Röst – 6055 k diplom 2m LW

Slovakien

R Slovakia/Nitra – 927 k b frim 3v DO
R Slovakia – 6055 k 1m CWE

Storbritannien

Stray FM, Harrogate – 97200 b t-shirt mm BIH
/ v/s *Michelle Blackburn, px assistant* /

Sverige

R Canada Int – 5850 k sch 4v CWE
Hällefors NR – 89000 e-mail BIH
/ v/s *Fredrik Fogelqvist* /
Malmö NR – 89200 b BIH
Lugna Favoriter/S-tälje – 90900 e-mail 4v DO
R Siljan/Mora – 94100 e-mail f/up DO
SR R Kristianstad – 101400 k BIH
/ v/s *Per Erik Tell* /

Sid 5

SR R Göteborg – 101900 e-mail
/ v/s Anna -Karin Gustafsson Norén /
Radio Guld, Sundsvall – 106600 b sti
/ v/s Niklas Axelsson, px chef/

BIH Mongoliet

BIH Voice of Mongolia – 12085 k pb 3v LW

Tyskland

Bible Voice Broadcasting – 5905 k d 11v LW
CVC, Voice Africa – 9490 k 4,5m LW
Deutschlandfunk/Berlin – 97700 k 2v DO
Deutschlandfunk/Bungsberg – 101900 k 2v DO

Nordkorea

Voice of Korea – 9975 k sch 1m BSN

Sri Lanka

R Farda/Iranawila – 7580 k 7m LWV

AFRIKA

Djibouti

Radio Sawa – 1431 k d alma tidn 9v BSN

Egypten

Radio Cairo – 9990 k sch 1m BSN

Eritrea

Bana Radio – 5100 b 30d THE

Libyen

Libyan Jamahirya Broadc Co – 11965 k 3m LW

St.Helena

Radio St.Helena – 11092,5 k inf 4m27d THE

ASIEN

Filippinerna

FEBC – 15325 k vyk 4,5m CWE

Förenade Arabemiraten

R Farda/Dhabayya – 1575 k 7m LWV

Kina

CRI, Beijing – 17490 k b 4v CWE
CRI, Beijing – 17490 k bokm 2v LW

Kuwait

Radio Free Asia – 11590 k 6d THE

Taiwan

Radio Taiwan Int. – 15265 k inf 23d THE

Turkiet

Voice of Turkey – 15450 k bokm 1m CWE
Voice of Turkey – 9785 k inf 27d THE

PACIFIC

Norra Marianerna

Radio Free Asia, Saipan – 17615 k 7d THE
Radio Free Asia, Tinian – 15680 k 7d THE

NORDAMERIKA

Canada

CFMJ Toronto ON – 640 b BIH
/ v/s Jason Lemieux, BC eng /
CJYQ St John's NL – 930 b MJT
CKOC Hamilton ON – 1150 b magnet MJT
CFUN Vancouver BC – 1410 b 8v LW
CKWX Vancouver BC – 1130 b 2v LW
R Canada Int – 15325 k sch 2v CWE

USA

KSL Salt Lake City, UT – 1160 b 2v LW
WHPT Philadelphia PA – 1210 k mm MJT
WHKZ Warren OH – 1440 b MJT
WHBC Canton OH – 1480 e-mail MJT

CENTRALAMERIKA

Amerikanska Jungfruöarna

WDHP – 1620 k d 2år 7m! LW

Sid 6

Cuba

Radio Habana Cuba – 9550 k 6m LW

Dominikanska Republiken

R Senda – 1680 b d vyk foto 33v DO

SYDAMERIKA

Argentina

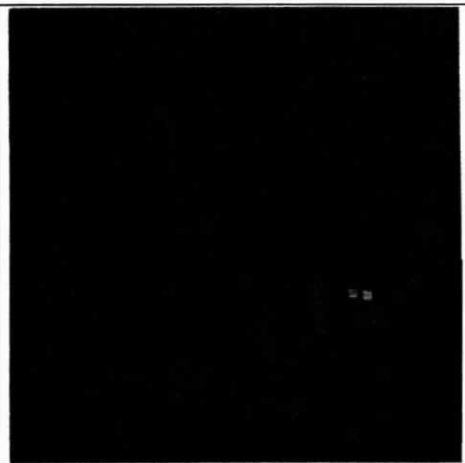
RAE, Buenos Aires – 15345 LW

Surinam

R Apintie – 4990 b BIH
/ v/s CH. Vervuurt, Dir /

PIRATER

Radio RWE via Mystery R – 6220 k 29d THE
Zender Valencia – 6304 e-mail k 1v LWV
R Marconi – 6310 e-mail 1v DO
R Condor – 6310 e-mail 1d LWV
R Saxonia – 6320 e-mail k 8t DO
R Zodiac – 6322 e-mail 2d LWV

UTILITY

Island THE
NDB Svinafell/SL – 360 b 57d

Sveige

Grimeton Radio – 17,2 k 38d THE
NDB Linköping/LCF – 285 b 28d THE

Tjeckien

NDB Cáslav/CF b 12d THE
NDB Prague/KD – 300 b vyk 18d THE
NDB Namest nad oslavou/LA – 514,5 b 23d THE

Ukraina

NDB Kiev/KB – 825 b 67d THE
NDB Chervonyi/CY – 960 b 34d THE
NDB Kharkiv/HA – 330 b 58d THE

Österrike

NDB Brück/BRK – 408 k 15d THE

Canada

Gander Radio – 13270 b 1,5m BSN

SLUTSTÄLLNING V-07

1. Magnus Jespersion (MJT) 207 p
2. Dan Olson (DO) 74 p
3. Lars Wieden (LW) 50 p
4. Bernt-Ivan Holmberg (BIH) 39 p
5. Claës-W. Englund (CWE) 32 p
6. Lars Hedberg (LHU) 26 p
6. Tor-Henrik Ekbolm (THE) 26 p
8. Börje Sahlén (BSN) 25 p
9. Lennart Weirell (LWV) 22 p
10. Håkan Almroth (HAK) 1 p

STÄLLNINGEN I CUPEN

1. Dan Olson (DO) 14 p
2. Tor-Henrik Ekbolm (THE) 10 p
3. Magnus Jespersion (MJT) 8 p
4. Claës-W. Englund (CWE) 7 p
4. Lennart Weirell (LWV) 7 p
6. Börje Sahlén (BSN) 1 p

/LWV 07-08-25/

TÄVLINGSREGLER FÖR QSL-CUPEN

1. Tävligen är öppen för alla medlemmar i ADXC genom att insända rapport om inkomna QSL under tävlingsperioden till tävlingsledaren.

2. Endast 1 QSL från varje station (sändaranläggning) per tävlingsperiod.

3. Tävlingsperioder: 07-01-01 – 07-06-30, 07-07-01 – 07-12-31.

4. Poängberäkning: Varje station erhåller poäng genom att addera landpoäng och effektpoäng enligt nedanstående tabeller:

Landpoäng:

FM- och TV-stationer

1 p för alla stationer utanför Sverige.

Övriga stationer

0 p för Europa utom Spanien, Andorra, Portugal, Grekland och Malta.

1 p Portugal, Andorra samt länder gränsande till Medelhavet men ej Italien, Jugoslavien, Slovenien, Kroatien, Bosnien-Herzegovina, Albanien, Monte Carlo och Frankrike.

1 p Främre Orienten och Mellersta Östern.

2 p Resterande Afrika och Asien.

3 p Resterande världen.

Effektpoäng:

1 p \geq 50 kW

2 p 6 – 49 kW

3 p \leq 5 kW

Undantag: För svenska FM-stationer, kortvågspirater och utilitystationer ges endast 1 p oavsett effekt.

För effektpoäng gäller i första hand uppgift från QSL, sedan WRTH eller annan säker källa. Om effektoppgift saknas sätts poäng = 1.

5. Tävlingsledaren äger rätt att infordra QSL för stickprovskontroll. För tveksamma QSL: kontakta tävlingsledaren.

Amatörradios Dag i Uppsala

Det kom en inbjudan till SDXF från Uppsala Radioamatörer, URK, som skulle arrangera Amatörradios Dag söndagen den 26 augusti i Sunnerstastugan. Det var ordföranden Jan-Erik (Janne) Östholm (SM5MEK) som skickade inbjudan och han är även med i SDXF, sign JEÖ. Denna helg skulle det hållas styrelsemöte för SDXF i Västerås, så vi svarade att undertecknad kunde ställa upp under förutsättning att styrelsemötet var avklarat på lördagen och inget annat oförutsätt inträffade.

Mötet var klart på lördag, så på söndag morgon styrde jag mot Uppsala med DX-Guider, broschyrer om DX-ing och några QSL-pärmar. Jag var framme vid Sunnerstastugan ca kl. 10 då man skulle dra igång och fann en trio som höll på att montera en slags beam-antenn, så jag misstänkte att jag hade hamnat rätt. Det var Janne Spider-beam för 5 band med 3-element och en 40 m dipol på toppen som man satte ihop.

Janne hade tagit med sig sin Yaesu VR-5000 som jag fick prova på och några loggningar återfinns i Tipsspalten. Det var bara en enkel random-antenn på några meter ansluten till radion, så några avancerade loggningar var inte förväntade, men det var en trevlig liten radio som kostar ca 7000.

Ett bekant ansikte dök upp och det var Åke Hedberg, LHUs far, som ju är radioamatör (dock inte med i URK) och jag fick en liten pratstund med honom.

Majoriteten av besökarna i serveringen var radioamatörer, så det fanns inte många som man kunde intressera för varken amatörradio eller DX-ing, men vi hade en trevlig samvaro och i alla fall tur med vädret.

Dagen i Uppsala avslutades med att jag besökte C-G Köhler för att leverera diverse materiel för DX-Köp.

Efter mötet fick jag mail från Janne där han summerade arrangemanget och bl.a. skrev: "Dessutom fick vi ju trevligt besök från V-ås och SDXF, Lennart Weirell, som delgav info om lyssnaramatörens vardag."

TIPSSPALTEN

Magnus Jespersion
 Regementsgatan 22
 723 45 VÄSTERÅS
 magnus.jespersion@tele2.se

Denna gång tips från Dan Olsson (DO) som mest lyssnat på FM från olika ställen, Lennart Weirell som lyssnat i Joristorp (LWV) och i Uppsala (LWV), Bernt-Ivan Holmberg (BIH) hemma i Möklinta samt "nykomlingen" Tor-Henrik Ekblom (THE) i Finland.

EUROPA

927	8.7	23.05	Slovak Radio med Elvis Presley och Stevie Wonder.	DO
963	9.8	2044	Club Asia Lea Bridge Rd London helt ensam med rek för Himalaya Carpet BIH	
963	10.8	0208	R Renascenca Seixal inte helt lätt här i Möklinta, faktiskt första gången i mina lurar. Spelade "La camisa negra" med Juanes	BIH
972	10.8	0300	Club Asia Glade Lane, London hördes bra under NDR	BIH
981	10.8	0200	R Renascenca gick sida vid sida med Algeriet	BIH
990	10.8	0300	BBC R Nan Gaidheal Aberdeen med R Wales relä starkast av britterna	BIH
1008	18.8	21.25	R 10 Gold kör fortfarande	LWV
1035	10.8	0205	Kismet R Crystal Palace äntligen infångad efter flera års letande. Nu stundvis över North Sound 2 med reklam och ID jingel	BIH
1062	10.8	0206	Country R Zbraslav njutbar helt ensam med allt från Irländsk C&W till Elvis BIH	
1071	10.8	0230	Euskadi Irratia Bilbao över Talksport ett tag. Tidspip både på hel och halv timme	BIH
1485	10.8	0300	Gold Washwater tyx ha egna Idn i varje fall. "in Thames valley this is Gold" Classic Gold och Capital Gold slogs nyligen ihop och kallar sig numer endast för just Gold	BIH
1161	9.8	2126	Magic AM Hull med sitt Magic Moments px	BIH
1385.92	29.7	2255	R Rurale de la Moyenne Guinee, kallar sig nuförtiden för Radio Fouta Internationale. Gick bra och tryckte ned britterna helt.	BIH
1602	26.6	21.55	Radio Seagull med id på heltimmen, spelade innan "All for love".	DO
6040	26.6	15.00	Radio Grodno med engelsk musik och tal om Lukatjenko.	DO
6255	18.8	22.24	KBC med ID "The Mighty KBC"	LWV
9510	26.8	11.59	IRRS stängde med Verdis "Fångarns kör"	LWV
9525	26.8	12.00	Polskie R hade nyheter på EE	LWV
9895	26.8	11.52	R Nederland spelade Cornelis Vreeswijk på holländska	LWV
11675	2.7	17.45	Rysslands Röst med reportage från DX-P i Laholm. Gick något sämre på 9820. Hörd hemma i lägenheten.	LWV
15435	26.8	12.30	AWR Wertachtal ID Voice of Hope på flera språk följt av px på Bangla	LWV
87800	6.7	21.15	Radio Sydhavsöarna med Lionel Ritchie och Wilson Philips. Överraskade med att svara vilket man inte gjorde ifjol.	DO
87800	6.7	13.03	NRK med lokalnyheter i två minuter. Hördes bra i Lysekil	DO
88500	16.7	11.30	Radio Maryja med religiöst på polska. Inte alls lätttrapperat!	DO
88600	16.7	09.40	NDR Info talade om Vattenfalls problem i Tyskland.	DO
91800	16.7	14.05	R Zet med känd musik som Cher o Will Smith.	DO
91900	16.7	14.30	NDR2 spelade "Seasons in the sun". Något som vi här i Skåne inte kan bli kan bli beskyllda för att ha haft för mycket av.	DO

Sid 9

92200	16.7	10.00	TV2 Radio hade reklam för Carlsberg.	DO
93100	16.7	10.25	UCB med religiöst program på engelska.	DO
94100	16.7	15.00	Polens R hade reklam för LCD och Kodak. Faktiskt också avlyssnad här i Kävlinge.	DO
94200	16.7	15.30	NDR2 spelade Queen och Ronan Keating.	DO
97700	16.7	16.05	DLF hade Claudia Deck som rapporterade från ett möte mellan Angela Merkel och Nicholas Sarkozy.	DO
97800	16.7	16.30	NDR1 efterlyste Anne Margarete Albert.	DO
98100	16.7	16.45	NB Radiotreff spelade en ny version av San Fransisco.	DO
98600	5.8	11.20	Antenne Brandenburg överraskade med att höras när jag skulle via frugan förklara varför Ystad är bra FM-DXa från.	DO
99800	16.7	12.05	NDR2 hade Stefan Vogt som läste finansnyheter för	DO
100900	16.7	17.10	RMFFM hade reklam för Kodak och LCD.	DO
101100	2.8	16.10	Radio SLR hade reklam för ett museum i Slagelse.	DO
101200	16.7	19.40	RMFFM med Phil Collins och Celine Dion. Talade också om presidenten som trots att han är 57 år bor hemma hos mamma och sköter hennes ekonomi!	DO
101900	16.7	19.25	DLF intervjuade svensken Herman Blomstedt om klassisk musik.	DO
102500	5.7	16.00	Kanal 24 spelade "Hej" med Drum Drum Boys	DO
102900	16.7	11.00	Radio Maryja hade ringningar från en kyrkklocka.	DO
103700	16.7	17.35	N Joy spelade "Hang up" med Madonna.	DO
103900	5.7	15.35	Kanal 24 med reklam för posten.	DO
105200	5.7	12.55	Kanal 24 spelade John Lennon o hade reklam för ICA.	DO
105300	16.7	13.00	Radio Zet spelade Ringo Starr och Rod Stewart.	DO
105500	5.7	10.55	Radio City hördes bra när jag var i Svinesund.	DO
106800	1.8	16.20	Radio Kōge spelade en skiva med den danska gruppen Radyo.	DO

AFRIKA

630	18.7	21.30	ERTT talade om flygkraschen i São Paulo.	DO
4820	18.8	20.25	VOA Botswana // med 4830 VOA STP med EE för Afrika	LWV

ASIEN

1017	19.7	21.55	TRT överraskade med att höras över tysken.	DO
1503	22.6	21.10	IRIB med tal om Teheran och läsning ur Koranen.	DO
6305	18.8	21.15	NHK med teknikprogram på EE	<u>LWV</u>
11690	26.8	13.56	R Jordan spelade "I'm gonna get you" med Shanaia Twain	<u>LWV</u>
15450	26.8	12.46	Voice of Turkey med EE	<u>LWV</u>

PACIFIC

2485	18.8	20.20	VL8T Tennant Creek gick bäst av localsändarna	LWV
15400	26.8	12.28	HCJB Kununurra med ID och adress	<u>LWV</u>

NORDAMERIKA

1320	19.8	00.09	CKEC spelade Stevie Wonder "I just called"	LWV
6855	19.8	07.35	WYFR med predikan	LWV

CENTRALAMERIKA

1620	19.8	00.50	WDHP dök upp ur bruset	LWV
1660	18.8	23.50	WGIT med LA-rytmer	LWV
5025	19.8	00.55	R Rebelde med svängig lokal mx	LWV

SYDAMERIKA

980	10.8	0200	ZYH707 R Nacional Brasilia	BIH
1030	10.8	0231	LS10 Del Plata med korta huvudnyheter "radionoticias Del Plata", hade 11 grader i Buenos Aires. Pratade med svägerskan som bor i Santiago, Chile och de hade samma dag fått snö inne i Santiago och hade -5grader C!	BIH
1350	10.8	0331	LS6 R Buenos Aires tillsammans med en brasse	BIH
1470	10.8	0301	LT28 Rafaela dominerade hela natten. Skippat "radio" i namnet. Vid 0328 avslutade man dagens px och reläde sedan LRL202 R Diez-710.	BIH
5910	7.7	23.30	Radio Marfil Stereo med religiösa sånger till Q 4.	DO
5952.5	8.7	00.00	Radio Pio XII diskuterade ekonomin i Bolivia.	DO

PIRATER

5700	22.7	06.45	Radio Sonar med konstig musik.	DO
5720	19.8	07.23	Orion R stark som vanligt	LWV
6202	18.8	20.52	R Scotland Int. med ID	LWV
6275	23.6	21.35	Radio Boa spelade gamla godingar som Elvis P och Nick Carmen.	DO
6306	22.7	07.00	Brandaris Radio med Men at Work "Down under". Även hörd 15.7 på samma frekvens.	DO
6306	18.8	19.45	R Brandaris gav telefonnr	LWV
6306	19.8	09.01	R Brandaris spelade Boney M	LWV
6310	18.5	21.20	Radio Marconi spelade Rod Stewart innan de stängde 21.25.	DO
6310	18.5	21.30	Radio Alice kom efter Marconi och spelade U2.	DO
6310	19.8	07.25	R Condor med många ID	LWV
6315	18.8	19.10	R Boomerang med ID	LWV
6320	22.7	08.40	Radio Saxonía spelade Beatles. Svarade snabbt.	DO
6322	18.8	22.07	R Zodiac spelade "Wully Bully"	LWV
6322	19.8	09.22	R Zodiac med ID	LWV

UTILITY

318.5	10.8	2005	JW Voroneh RUS, 1308 km	THE
360	10.8	2130	BD Bogdanovo RUS, 761 km	THE
371	10.8	2105	HAA Hamar NOR, 880 km	THE
407	11.8	2020	PN Palanga LTU, 713 km	THE
438	11.8	2043	XA Kirov RUS, 1262 km	THE
444	11.8	2045	NRD Nova Ruda POL	THE
455	09.8	1923	UH Chuguyev UKR, 1415 km	THE
458	09.8	1930	QM Minsk BLR, 850 km	THE
486	12.8	1935	KL Krasny Sulin RUS, 1712 km	THE
525	09.8	2025	CH Cherniakhiv UKR, 1227 km	THE
579	07.8	2000	FR Minsk-Faktor POL, 1086 km	THE
672	06.8	2100	F Amderma RUS, 1791 km	THE
697	12.8	2030	Q Petrozavodsk RUS, 361 km	THE
778	06.8	2045	GR Krashnograd UKR, 1434 km	THE
815	06.8	2040	PW Pavlivka UKR, 1648 km	THE
978	06.8	2020	HB Zemetchino RUS, 1265 km	THE
1112	06.8	2000	RL Zhiguli RUS, 1584 km	THE

Tre sidor tips trots sommar. Bra tycker LWV som assisterat MJT vid framställandet av detta nummers tipsspalt. Det bådär gott för framtiden att våra medlemmar är aktiva på banden.

LWV

Radio Nederland 60 år - Holländsk radio 88 år

Det är väl få radiostationer, som bjudit oss lyssnare på så många olika radiopersonligheter under årens lopp som Radio Nederland. Flera av dem har besökt DX-Parlamentet och även belönats av SDXF, som t ex Eddie Startz och Harry van Gelder och både Jim Vastenhoud och Jonathan Marks har delat med sig av sitt tekniska och mediepolitiska kunnande... men först

LITE HISTORIK

Redan den 6 november 1919 kördes en PCGG radiosändare av H. Idzerda enligt ett 50-årsjubileums QSL jag har från 1969. På natten den 11 mars 1927 lyckades en holländare i förskingringen i Bandung på Java (Indonesien) uppsnappa ett musikprogram från en okänd radiostation. Senare identifierade radiostationen sig som Eindhoven i Holland. För första gången i radiohistorien hade radiovågor letat sig fram så långt (12500 km eller 8000 miles). Det var en experimentradiostation, som kördes av Philips och de använde anropssignalen PCJ. Ingenjören från Eindhoven körde samma budskap hela natten och han måste ha trott att han ropade ut i tomma etern tills det kom bekräftelse från Indonesien att budskapet gått fram. 1934 koordinerades holländsk kortvågsradio till PHOHI (Philips Omroep Holland Indie) och programmen sändes också till andra delar av världen, som sydostasien och centralamerika.

Så kom II världskriget och satte punkt för dessa aktiviteter - men ganska snart upplät BBC generöst för holländsk radiopersonal att sända två 15 min program dagligen till holländska folket. Radio Oranje, som exilprogrammet kallade sig fortsatte även några år efter kriget. Vid befrielsen i maj 1945 hade ockupationsmakten förstört så mycket som möjligt av den gamla sändaren och annan teknisk utrustning. 13 oktober 1945 registrerades Voice of the Netherlands och anropssignalen var fortfarande PCJ och våglängderna var ömsom 19,71 och 31,28 meter. Radio Herrijzend Nederland, som hördes första gången 3 oktober 1944 med holländska program och när fler sändare kunde startas sändes på indonesiska 1 maj 1946, engelska 4 februari 1947 och spanska 8 september 1947 och 1 november 1948 med program på arabiska och afrikaans. Den 19 jan 1946 tillkom stiftelsen Stichting

Radio Nederland in den övergangstid, som tog över. Från den stiftelsen separerades den 15 april 1947 utlandsradion till Stichting Radio Nederland Wereldomroep. Den som stod bakom den slutliga omorganisationen var den förste generaldirektören H J van den Broek. Under kriget var han känd som "the Rotterdammer of Radio Oranje".

HAPPY STATION - A nice cuppa tea

På våren 1928 startade reguljära radiosändningar över kortvåg från Eindhoven och till de första radiatorsterna var polyglotten och radiopionjären Edward Starz, som söndag efter söndag ledde sitt populära Happy Station program, som var en mycket speciell och personlig show. I över 40 år var Starz hela världens "Farbror Sven", känd och älskad av radiolyssnare över hela vårt klot. I unga år gav han sig ut i världen och förkovrade sig i engelska, franska, tyska, portugisiska, ryska, grekiska, italienska och en del mindre språk bl.a. svenska. Happy stationprogrammet var ett showinspirerat önskeprogram som kom att bilda skola och blev legendariskt. Lyssnare över hela världen skrev och önskade skivor, och mycket av Startz popularitet bestod i att han mellan skivorna småpratade med sina lyssnare på deras eget språk och på ett personligt sätt (ett av hans favorituttryck var "a nice cuppa tea", som just skapade den där intima stämningen). 1973 besökte han DX-Parlamentet i Lindsberg och blev där mycket populär.

När Edward Starz gick i pension i början av 1970-talet efterträddes han av Tom Meyer, som skötte programmet i många år. "Family Show of Smiles across the Miles" var hans tema. 1978 firade programmet 50 år (se spec QSL). Tom Meyer körde Happy Station-programmet ända till den 17 sept 1995 efter 67 år sedan starten. Som ersättare följde "Sincerely Yours" med Pete Myers och "Sound Interesting" med Robert Crusal.

DX JUKE BOX

Radio Nederland har under åren även omhuldat DX-arna på olika sätt. Genom programmet "DX Juke Box" under ledning av Harry van Gelder och Jim Vastenhoud under många år under 50-60-70 talen ökade vårt tekniska kunnande och höll de oss underrättade om vad som hände på

kortvågsbanden. DX-are som regelmässigt bidrog till programmen var t ex i början på 1970-talet Björn Fjaestad och Jan Tuner från Sverige, Glenn Hauser USA, Arthur Cushen Nya Zeeland och Marten van Delft från Benelux. Harr van Gelder var också flitig gäst på olika DX-Parlament och EDXC-möten. Jim Vastenhoud var mer tekniskt inriktad (Bonair och Madagascar) och gav också ut tekniska radioböcker om bl.a. antenner. Dick Speekman efterträdde senare som producent av DX Juke Box.

MEDIA NETWORK

En av de mer dynamiska radioproducenter som Radio Nederland haft är väl Jonathan Marks (han avancerade så småningom till programdirektör), som startade ett mediemagasin "Media Network" i början av 1980-talet. Det var verkligen på framkant på vad som hände på medieområdet med direktintervjuer över hela världen. Han fortsatte också som en lyssnarservice att ge ut olika skrifter såsom t ex The Boklist som omfattade alla upptänkliga böcker av intresse för SWL, DX-are, guider, inspelningar och annan dokumentation av tekniskt intresse. Andra skrifter var Receivers shopping list (översikter över radiomottagare som fanns) samt Write a useful

reception report (det ex jag har är sjätte upplagan, som kom 1983).

RADIO NEDERLAND OMROEP

Radio Nederlands Worldwide - RNW äger i dag en relästation i Nederländska Antillerna -Bonair (1x250 kw och 2x300 kw sändare och en relästation på Madagascar (Talala Volonoudry) (2x 50kw, 1x 250kw och 3x 350 kw). I Holland är det Nozema som äger Flevo, Zeewolde och hyr ut till RNW. I övrigt har RNW reläsändningar bl a från Hörby, Sverige, DHA i Saudi Arabien, IRK-KHB-ARM och PPK i Ryssland, Sackville i Kanada, Tashkent, och GUF i Franska Guayana.

ON TARGET

RNW Newsletter på engelska "On Target" sändes gratis till lyssnarna på begäran och innehåller programinformation och sändningstider för de engelskspråkiga sändningarna. Skriv till den välbekanta adressen Radio Netherland Worldwide-RNW, P O Box 222, 1200JG Hilversum, Holland/Nederländerna eller till e-mail: letters@rnw.ne samt websidan www.rnw.nl. Grattis till de 60 åren säger Claës-W. Englund.

Radio Budapest lämnar kortvågen och lägger ner Utlandsavdelningen

Alla utlandssändningar på kortvåg från Radio Budapest i Ungern upphörde den 30 juni 2007 liksom ut-landsavdelningen. Det ger anledning till några reflexioner kring en lyssnares (DX-ares) mångåriga och djupare kontakter med en enskild radiostation och landet ifråga.

För min del började det när jag var 15 år med en lyssnarrapport i juni 1953 och ett QSL från Radio Budapest föreställande bron över Donau mellan Buda och Pest. Den bilden fanns kvar på nät-hinnan när jag 25 år senare besökte Ungern i tjänsten (tillsammans med Svenska teaterchefer studerade vi skillingen i teaterutbud i Budapest och Bukarest). Innan dess hade jag följt den politiska utvecklingen i samband med Ungern-revolten 1956 och som 18 åring varit med att samla in pengar i en skolgala på Söderhamns Teater. Som DX-are följde jag ju då också de många lokala MV sändarnas skildringar av och

kamp om vad som hände i Ungern då (se bil. tidningsartikel, som jag skrev i Söderhamns Tidning 7 11 1956). Intresset var ju väckt för landet Ungern och när jag 1989 ledde en studie-resa för bl.a. musikchefer (vi studerade två stora musikstäder: Budapest och Prag), kände jag mig ganska förberedd inför Ungerns kulturliv (teater, musik och dans), en nyfiken som stimulerats av programinslag från Radio Budapests engelska och tyskspråkiga program. Radio Budapest Short Wave Club med DX Editor Dennis Herner var också ett öppet ansikte mot DX-arna. Franz Liszt, Bela Bartok, Zoltan Kodaly och Georgi Ligeti blev inte bara tomta namn utan också toner i musiklivet för att inte tala om den speciella stråkmusiken på restaurangerna. Den professionella folkdansen i Ungern gav nya aspekter på vår egna svenska folkmusik och danstradition. Under årens lopp har jag också fått inblickar i Ungerns tusen-åriga historia med Habsburg, Ottomanska och

Transsylvanska inflytanden och de olika nationella gränser nuvarande landet Ungern har haft i alla tider. Sändningarna från Magyar Radio och Radio Budapest har stimulerat mig och många andra att få veta mer om Budapest och Ungerns politik, befolkning, historia och kultur, som kanske intet annat media, tycker CWE.

ETT BESÖK PÅ RADIO BUDAPEST OCH LITE BAKGRUNDSHISTORIA

Jag vet inte hur ni föreställer er Budapest i Ungern, men mina föreställningar närmade sig Wien (som jag dock då ännu ej sett) och här var jag väl sanningen ganska nära. Budapest där Buda är den gamla stadsdelen med det gamla Castellet delad av en flera hundra meter bred Donau med vackra broar som förbinder staden med Pest-delen, som är den nyare stadsdelen med affärsator och Parlements huset och där i närheten man även finner Brody Sandor-gatan, som för oss DX-are är välkänd som Radio Budapests hemvist.

Innan jag reste hade jag skrivit ett par rader till dåvarande DX-editor och presidenten för Radio Budapest Short Wave Club Dennis Herner och annonserat min ankomst. Dessvärre gick vi om varandra, han var på sitt ordinarie arbete och var DX-editor som extraknäck, när jag på eget initiativ helt sonika uppsökte Brody Sandor. Radiohuset var då lite slitet och ingången var lite svår att hitta. I portgången fanns en tavla med namn på stupade radiomän från år 1956, upplyst av levande ljus och med färska blommor. Efter tio minuters övertalning av portvakten togs jag emot av chefen för den engelska avdelningen, som var vänlig och visade mig runt på avdelningen, som då hade ca 15 anställda, och jag fick också bese några studioloraler. Radion hade också en stor symfoniorkester anställd med en stor egen studio. På stationen var man intresserade av lyssnar-rapporter och fick en hel del rapporter också från Sverige.

Reguljära radiosändningar började den 1 december 1925, men redan några år tidigare hade experimentsändningar inletts, som omfattade såväl musik som nyhetsutsändningar. Det berättades att Ungern var det första land som började använda telefonografen så tidigt som 1894. Uppfinnaren av telefonografen ungraren Tivadar Puskas samarbetade senare med Thomas Alva Edison. Telefonografen var som namnet antyder en lokal tele-

fonliknande linje som användes för nyhetsmeddelanden till abonnenterna. Även musikprogram förekom från fjärde våningen i ett hus på Rakocsigatan 22. Detta hus blev sedermera säte för Radio Budapests första studioloraler. Trådlösa sändningar startades 1923 av en ingenjör vid ungerska tele- och postverket på Varoshazgatan. År 1924 lyckades man där uppfånga de första utländska sändningarna med en enrörs regenerativmottagare. Samtidigt började radioamatörerna experimenterandet, men de var ju mest intresserade av mottagning av utländska stationer. Så 1925 byggdes på Csepelön i Budapest den första reguljära sänaren PKI på 2 kW. När sändningarna inleddes hade Radio Budapest 15000 abonnenter, varav de flesta var radioamatörer, som hade byggt sina mottagare själva. Under det första året ökade abonnenterna till över 50000. 1927 uppfördes en ny Telefunksändare på 3 kW och samtidigt ökades sändningstiden från 4 till 10 timmar per dag. Samma år byggde Postverket en sändare på 20 kW vid Lakihegy på Csepelön, som valts just på grund av sin geografiska belägenhet lämpad för sändningar. Sändningarna började härifrån den 7 april 1928 över två antenner uppsatta på två 150 meterstorn. 1933 uppfördes av Standard Electricity en sändare på 120 kW kallad "Jätten i Lakihegy" och officiellt benämnd Budapest I. Dess antenn ansågs på sin tid vara den högsta stålkonstruktionen i världen, 314 meter hög. Antennen var mycket bra ur elektrisk synpunkt ty dess höjd motsvarade hälften av sändningsväglängden och sändningarna nådde utan fäding hela landet. 20 kW-sändarens utrustning moderniserades och tjänade sedan som Budapest II. Kortvågssändaren i Szekesfehervar startade under 1930-talet och började 1934 sända utlandsprogrammet. Under andra världskriget förstördes ungerska radions utrustning helt och vid krigsslutet var Ungern helt utan radio. I maj 1945 kom Radio Budapest igång igen. I slutet av 1948 var en ny 135 kW sändare klar att tas i bruk och den användes fortfarande. Den 314 meter höga antennmasten återuppfördes och Budapest II återupbyggdes i Szolnok med en sändareffekt av 135 kW och har sedan dess använts för sändningar till utlandet och kortvågen på mellanväg. Idag är det Antenna Hungaria RT som är sändaroperatör och i Jaszbereny driver de 2 x 100 kW och 2 x 250 kW sändarna. Magyar Radio har ju fortfarande mycket kvar att ge på mellanvägen och om jag förstått WRTH2007 så förs en hel del FM över till MV....men det är en annan artikel.

Från Radio Ankara till The Voice of Turkey 1937-2007

TRT, The Voice of Turkey Radio, firar i år 70 år.

Utlandssändningar på arabiska började den 8 januari 1937 med ett tal av statsminister Ismet İnönü om Haytay – en provins nära syriska gränsen. Talet översattes till arabiska och gav den turkiska versionen inför Syrien och Iskenderun Sanjah. Den förste 20 kW kortvågssändaren installerades på uppmaning av dåvarande presidenten Kemal Atatürk, (som anses vara det moderna Turkiets grundare år 1923), som ett medel att utåt kommunicera, dela kultur och konst och utgöra en bro för internationell vänskap. Installationen var klar den 22 juli 1938 och testades samma dag. De första programmen var på engelska, franska, tyska och italienska. Kompletteringar av testsändningarna och början av reguljära sändningar ägde rum den 28 oktober 1938 och råkade i tiden sammanfalla med president Kemal Atatürks bortgång den 10 november 1938, vilket blev en stor nyhet. 1940-43 vara alla radiosändningar administrerade under generaldirektoratet för information. Från 1943 och framåt skapades en särskild avdelning för Radio Ankaras utlandssändningar.

Fler kortvågssändare

1950 tillkom en 100 kW sändare som komplettering till den existerande 20 kW-sändaren. Den 30 november 1952 var också första gången som jag hörde Radio Ankara över den nya 100 kW sändaren Ankara II på frekvensen 7285 kc/s. Enligt Verdens Radio Haandbog for lyttere 1950-51 hade Turkiska radion en LV-sändare 150 kW och tre MV-sändare på 50 kW Malatya på 483m/620 kc/s, och 150 kW Istanbul på 426 m/704 kc/s samt 50 kW Izmir på 308,9 m/971 kc/s.

Radio Ankara blir The Voice of Turkey året 1963

Radio Ankara på kortvåg byte i januari 1963 namn till The Voice of Turkey. 1 maj 1964

grundades Turkish Radio and Television Corporation TRT och då kom Voice of Turkey under samma tak. 1972 dubblades sändareffekten från 20 kW till 250 kW. Den 7 juli 1978 tillkom en 250 kW sändare och 1983 tillkom 2 500 kW sändare.

I dag sänder Voice of Turkey på 27 olika språk från TRT ORAN Center i Ankara utifrån 5 direktsändningsstudios med möjlighet till 40 timmars sändningar per dygn. Program förbereds också i andra studios i Ankara, 7 för inspelningar och 9 för redigering.

1970 startade TRT ett DX program och representanter för Voice of Turkey har deltagit i såväl DX Parlament som EDXC möten under årens lopp. DX-Corner sänds idag på lördagar, men jag brukar också lyssna på onsdagssändningarnas Letterbox. I juni 2004 började sändningar på kurdiska i radio och TV. TRT har ytterligare 3 rikskanaler och regionala program. TRT Tourism Radio Lara/Antalya sänder på engelska, tyska, franska, ryska och grekiska på ett antal FM statio ner över landet och över satellit: Turksat I-c.

TURKIET – ANTIK OCH MODERN HISTORIA

Turkiets historia går långt tillbaka i tiden. Homeros levde t ex 900 år före Kristus och var från Izmir i Turkiet. De äldsta och viktigaste källorna om Anatoliens civilisation finns i Homeros litterära epos "Illiaden och Odysseen". Noas ark skall ha landat på berget Ararat, idag Agri (5123 m över havet).

I dag är Turkiet aktuellt med förra årets nobelpristagare i litteratur Omar Pamuk, t.ex hans bok "Istanbul". Sveriges generalkonsul i Turkiet Ingmar Karlsson har i sommar kommit ut med en mycket lärorik bok "Europa och turken- Betraktelser kring en komplicerad relation", (Wahlström och Widstrands bokförlag) som ger en intressant och givande bakgrund.

För egen del har jag under årens lopp fått Voice of Turkey's programschema och de ger i sig en intressant beskrivning av landet och dess historia och har givit mig många goda och inspirerande programtips att lyssna på. Inför Turkiets förhandlingar på hösten 2004 lyssnade jag lite extra mycket på de engelska sändningarna för att bilda mig en egen uppfattning om hur Turkiet och turkarna själva såg och ser på EU frågan. Efter en lyssnarrapport blev jag uppringd av radions redaktion med en förfrågan om jag ville medverka "live" med ett inlägg om mina reflexioner kring Turkiet och EU. Lustigt nog var en annan bekant svensk, Ullmar Quick med i samma program. Jag brukar oftast lyssna till Voice of Turkey och den engelska sändningen kl 12.30 UTC på 15450 kc/s oftast ganska bra eller sändningen kl 22.00. De tyska programmen har jag också försökt lyssna till för att hålla tyskan vid liv.

När jag var i tonåren fanns den en schlager som hette "Istanbul not Konstantinopel". Vid ett besök i Grekland i slutet på 1950-talet sjöng man tvärt om. Det är roligt när en hobby ger infall och impulser att få veta mer om ett land - i det här fallet Turkiet - Voice of Turkey har givit mig denna lust, kanske påhejat av den spännande turkiska musiken, som alla lyssnare entusiastiskt brukar berätta om i sina lyssnarbrev till TRT. Lycka till med de 70 åren, TRT! Och du gör gärna ett eget försök, tycker Claes W Englund

EDXC REPORT FROM DX-SUMMER MEETING IN FINLAND 2007

Finland DX-Association/FDXA held its Annual Summer DX-Meeting and camp 2007, at Ylöjärvi near Tampere on the 3-5th of August. This year the event was arranged by Tampere DX Club/TreDXK the local club who also was celebrating their 40th Anniversary.

91 participants (!) took part in this event and the programme which included some very interesting lectures, besides all DX-discussions in between.

On Friday in the afternoon the FDXA's flag was raised and then it all started with a traditional DX-Quiz as a warmup. After a meal also the sauna by the lake, was also warmed up, a very traditional Finnish happening even this!

The Scandinavian Weekend Radio was of course present and transmitted 24 hours on both medium- and shortwave. After breakfast on Saturday a "hearing with the SDXL Board" took place. The discussion were lively and included items as; the FDXA's DX-magazine "Radio Maailma" will published in a printed form but even their website pages will be increased in the future; a lecture about antennas followed before the lunch, as well as an inside-and outside jolly DX-Quiz promenade in the nature took place, with a smile!

After lunch followed lectures "Spaceweather from the view of a radiolistener" by Mr Heikki Nevanlinna, Research-Manager of the Finnish Meteorological Institute; SOFTA Radio (software defined radio +computer) presented SDR-rx/DRM, WinRadio313c (easy but expensive US\$ 1.000.-), Chiau (cheap US\$ 350.-); DRB3; SDR14, SDRIQ.

Mr.Jorma Mäntylä presented his new and 7th research on "Reception Report Reply Percentage 2006". This was in my opinion one of the most interesting reports, for me anyway! I been promised to get a copy of this lecture and interesting report and when I get it I will mail it to all EDXC member clubs (why not for insertion in you own club magazines?!).

Then there was a talk and panel-discussion on FM-Radio reception and equipment.

After dinner Saturday evening followed an exposition and review of the 40th year celebrating Tampere DX Club /TreDXK) with overhead DIAs and speeches. After that honored members received the FDXA's flag, for long and devoted work for the benefit of DX-ing in Finland, from the hand of the Chairman Kari Kivekäs who also

Polskie Radio Polonia - Något om Polens Radio

Polen är ett stort land med över 38 miljoner invånare och kanske lika stort till ytan som Tyskland. Det är också ett grannland till oss i Norden - och det är ett av de länder jag känner väl utan att personligen ha besökt det. Vem känner inte igen Chopins revolutionära pianoetyd som Polens Radios anropssignal, och vem har inte hört talas om Copernicus vetenskapliga teorier om jordens gång runt solen. Själv skulle jag gärna vilja resa till Krakow. Läs mer om Polen i dag i Jakub Swiecickis "På jakt efter meningen med EU" (Utrikespolitiska Institutets Världspolitikens Dagsfrågor nr 8 2006).

LITE HISTORIK

Utlandsradiosändningar från Polen sammanfaller nästan med radiens början i Polen. Polish Radio Ltd erhöill licens 18 augusti 1925. Riktiga radiosändningar startade samma år, men reguljärt sändningsschema presenterades inte förrän året därpå. Den 21 februari 1928 tillfördes sändningsschemat ett magasinprogram med svar på brev som sänts in av lyssnare utanför Polen. Det var en lokalsändare i Katowice i södra Polen som sände programmet och lokalstationens direktör Stefan Tymieniecki besvarade lyssnarpost på franska i programmet direkt i etern. 1936 började kortvägs-sändningar på polska och engelska. Efter blygsam start ökade antalet utländska språk och var 1939 sex olika språksändningar. 1945 återupptog KV sändaren Warszawa III utlandssändningarna. 1950 börjar sändningar på tyska. Sedan 1980 kallade man sig Radio Polonia men återtog 1992 sitt gamla namn Polskie Radio Warszawa.

Bakgrunden var att polackerna ville fördela sändningstiderna lika mellan öst och väst. Mot öst sände man nu mot Ryssland, Litauen, Ukraina, och Vitryssland. Mot väst koncentrerade man insatserna på engelska (ett internationellt världsspråk) och på tyska (Tyskland är ju närmsta granne i väst). Av mer sentimentala skäl upprätthålles också sändningarna på esperanto, då uppfinnaren av detta språk var polack, ögonläkaren Ludwik Lazer Zamendorf. Det var 1887 som han under pseudonymen Dr. Esperanto ("Dr Hoppfull") publicerade sin första skrift om det internationella språket. Så sent som för något år sedan återutsändes detta program över en FM-sändare i

Malmö. I Polen talar man om utlandsprogrammet som Program 5. I dag sänder Polens Radio på vitryska, engelska, esperanto, tyska, polska, ryska och ukrainska.

POLENS RADIO PÅ SVENSKA 1950-1992

Polens Radio Warszawa började sina sändningar på svenska den 23 mars 1952. Jag började själv DX-a ett halvt år senare och hörde Warszawa III på 7155 den 21 oktober 1952 som en av mina första Qsl:ade radiostationer. Under många år var Jan Ryszard Wolski chef och redaktör för den svenska avdelningen och Zofia Stankiewics redaktionssekreterare och jag kommer ihåg att de deltog i olika DX Parlament under 1960 och 70-talen. Andra medarbetare under årens lopp har varit Janina Andzelm, som besvarade lyssnarbrev, Jan Jelen, Marietta Sidorowin och under de sista åren Agieszka Dabrowska, Wieslawa Ratynska, Grazyna Talar och Inga Sawicka.

KOMITET DO SPRAW RADIA I TELEWIZJI
„POLSKIE RADIO I TELEWIZJA”
ZESPÓŁ PROGRAMU DLA ZAGRANICY

Programmen sändes från början regelbundet varje dag. Under tiden juli 1983 och april 1984 var programmet nedlagt av ekonomiska skäl men återupptogs med program tre gånger i veckan och tämligen snart två halvtimmesprogram varje dag tills nedläggningen den 1 februari 1992. Under de senare åren var Bozena Kojro chef. Det svenska programmet skulle i månaden efter nedläggningen ha firat 40-års jubileum.

SVERIGES DX-FÖRBUND SÄNDE DX-PROGRAM ÖVER BL.A. POLENS RADIO

1965 gjorde Hugo Gustafsson och Owe Nordin DX-inslag över Polens Radio. Under åren 1985-86 gjorde jag själv DX inslag över HCJB i Quito och även över Polens Radio, då DX-inslagen hotades av nedläggning. Mina inslag kunde t.ex. innehålla: Vad är DX?, Flickor och DX, Klubbbesök hos MRS och om MRS närradio, Om Radio Nord - Lennart Stendahl & Ingemar Lundquist, Om lagar kring satelliter och TV,

Besök hos Sveriges Radioklubb, DX Radio och intervjuer om gamla tider med Ulf Palmquist, Bo Svärd, Erik Häggström, Magnus Edlingh & Per Gunnar Siden, Om junior SM i DX 1986, Nordisk Närradioträff (där jag f.ö. fick förtroende att leda kongressen - som representant för Danderyd Täby Närradio 98,3 - numera Radio Nord i Stockholm), samt intervjuer med Arne Skoog om DX-Tinget i Hackås 1956, DX-Vänner och DX-Alliansen. Slutligen inslag om EDXC, om reseradio och om DX Parlamentet i Örebro, Popstationsomröstningen 1986, Om Motala LV-sändare och intervju med Kent Granquist om SDXFs utställning på Telemuseum. Ja, detta var lite av vad som kunde uppta oss DX-are på den tiden. Hösten 1965 startades en Polens Lyssnarklubb med krav på avlyssning av 24 sändningar per år och det gällde ju alla programmen.

HUR LYSSNAR POLACKERNA PÅ UTLANDSRADIO (1989)

I ett av Polens Radios DX-program i augusti 1989 lämnades lite siffror på hur polackerna lyssnar på utlandsradio. Radio Free Europe sände 20 tim per vecka och avlyssnades av minst 3% i veckan och oregelbundet 6%. Den amerikanska Voice of America avlyssnades av minst 2% en gång i veckan och oregelbundet 6%. BBC World Service minst 3% i veckan och oregelbundet 4%. Övriga radiostationer som hade procentsiffror var Vatikanradion, Tirana Albanien och Radio France Internationale.

Radio Polonias kommentar i programmet var att polackerna lyssnar av politiskt intresse och kan ej kallas kortvägsllyssnare (DX-are ?).

EXTERNAL SERVICE OF POLISH RADIO

Fr.o.m. 1 januari 2007 har namnet Radio Polonia ersatts med External Service of Polish Radio, antagligen för att knyta an till moderbolaget Polskie Radio. I dag sänder Polens Radio på polska, engelska, tyska, ryska, ukrainska och på vitryska samt på esperanto. Det gick rykten vid årsskiftet att esperantosändningarna, men de sänds fortsättningsvis.

Kortvägssändningarnas tekniska kvalitet har under årens lopp ofta varit miserabla i hörbarhet. Under vinterperioden samarbetar Polens Radio sedan 2006/07 med Monaco, T-system i Tyskland och TDF i Frankrike och Franska Guayana samt Radio Baltica i Litauen för sändningar på polska

och vitryska. Uppgiften om samarbete med Pori i Finland fr o m 1 april 2007 har jag ej kunnat få bekräftat. Internet :WWW.radio.com.pl./polonia.

POLENS RADIO INRIKES

Inför dessa rader i mars sände jag en lyssnar-rapport på LV-sändaren på 225 kHz på 1000 kW "Solec Kujawski", som sänder Polskie Radios I (Jedynka), och fick per rekommenderat brevsvår inom en vecka med inledningsfrasen "Dear Sir, Tack för QSL". Enligt Sender och Frekvensen 2007 "QSL sind Raritäten". Den andra sändaren på 198 kHz sänder på dagtid från Polska Riksdagen på dagtid från orten Raszyn. De fem inrikesprogrammen sänds över ett nät av FM-sändare över landet. Twoje Radio (Din radio) är ett icke-kommersiellt projekt med ett tiotal MV sändare på under 1 kW samt FM sändare. Därutöver finns över 200 privata FM sändare över landet, bl.a. den politiskt omdiskuterade Radio Marya.

-- I min QSL samling finns också ett QSL från Polish Pathfinders Broadcasting, som tydligen sände på 6195 kc år 1979. För ett par år sedan hade jag en trevlig korrespondens med tyska avdelningen, där vi diskuterade tyska språkkunskaper. Även om jag var urdålig i plugget, så har jag numera stort utbyte även av olika tyskspråkiga sändningar från olika stationer världen över, och det kan ge överraskande nya kontakter. Senast när jag lyssnade på de engelskspråkiga sändningarna, var det ett programinslag om den polskfödde författaren Joseph Conrad.

H-reds QSL från Polish Pathfinders

Det kan vara värt ett nytt försök att lyssna på ett av våra närmaste grannländer, tycker Claës- W. Englund.

Noteringar från ARC/SWB-konventet 2007

Ett stående inslag vid de välarrangerade konventen är det vackra vädret, det är svårt att minnas något annat. Årets begivenhet ägde rum den 5 och 6 maj i Kanebergsstugan utanför Halmstad. Naturen är sig inte riktigt lik sedan stormarna Gudrun och Per passerat. Förutsättningarna för fina antenner har försämrats kraftigt. Vid en rikligt tilltagen fikastund infann sig deltagarna efter hand: TL, CB, RA, TN, LES, LSD, BD, RÅM, RÅ med äkta hälft, BE, WA, HM, IE och UQ och sist men inte minst nygamle NO som var hemma en period från Brasilien. Vidare hade vi nöjet att återuppta bekantskapen med JOE, mångårig SWB-redaktör. Mikael och Gun Aspenström från Halmstad var också med ett tag. CB förmedlade hälsningar från några vänner som inte kunde vara med, bl.a. JER, LR och THE. Sedan konstaterade vi, att vi saknade ett antal medlemmar som borde ha varit med och som det varit trevligt att träffa.

Mötet försiggick traditionsenligt med bra och soligt väder och i en god atmosfär. Traditionsenligt brukar den första punkten på programmet vara frågesporten. Nu fick vi inleda träffen med en tyst minut för vår gamle vän LB som lämnade oss sent i höstas, våra tankar gick också till Ulla-Britt och Anja som var med under en del av konventet. Därefter följde en förberedande diskussion inför ARC's årsmöte på söndagen. TN redovisade situationen för SWB, den framtida utgivningen är ett bekymmer beroende på krympande bidragsmängd, en konsekvens av minskat antal aktiva stationer och tilltagande inaktivitet hos många medlemmar. Det finns helt enkelt inte många intressanta saker att rapportera. Pappersbulletinen går nu till endast två medlemmar, övriga får den elektroniska varianten, vilket väsentligen underlättat publiceringen. TN, som fortsätter tills vidare som redaktör för SWB, avtackades för det gångna året som var en förmälig prestation.

Därefter vidtog frågesporten med LSD som ansvarig. Minst ringrostig och därmed arrangör av nästa års frågesport blev BE till publikens jubel. BE får nöjet att arrangera kommande tävling. God tvåa blev CB med RÅ, HM och UQ på platserna efter. Vi övriga fick konstatera att är man inte hyggligt aktiv är det inte lätt att hänga med. BE berättade om den pc-baserade mot-

tagaren SDR1Q, ett tidens tecken. Som avbrott fick vi en välsmakande Tacosmiddag med Anja som arrangör, stort tack för detta. NO svarade för en brasiliansk frågesport, där RÅ, CB och LSD gjorde bäst ifrån sig, och berättade om sin flytt till Brasilien och om livet i Brasilien. Radio Östsjälland i Faxe var en FM-station som presenterades av RA, som haft trevliga kontakter med stationen. BD redovisade några intryck från en resa i vintras till Barbados, en artikel kan komma i EKOT vid ett senare tillfälle. Situationen där liknar vad som sker på andra håll. Stationer övergår till FM eller bara försvinner, en tråkig utveckling för oss DX-are. Några tappra deltagare försökte sig på litet DX-ing under natten och tidiga morgonen, bästa resultat synes ha varit mexikanen på 4810 men i övrigt inte något märkvärdigt. Ett normalt konventresultat med andra ord.

Efter frukosten på söndagmorgonen följde årsmötet i ARC, som avverkades i god ordning. De vanliga punkterna avverkades snabbt och styrelsen fick ansvarsfrihet. Föreslaget utgivnings-schema godkändes och kommer i EKOT. CB valdes som ordförande och LES omvaldes som kassör samt valdes IE och TN som styrelseledamöter. En sedvanlig längre diskussion utspann sig om möjligheterna att övergå till Internet-publicering av EKOT, bl.a. med ledning av SWB's erfarenheter. Synpunkter för och emot framfördes och resultatet blev att styrelsen fick i uppdrag att utreda saken. Nästa konvent bestämdes preliminärt till den 26/27 april 2008 på Kaneberget. Konventet avslutades med sedvanligt stort tack till arrangörerna CB och IE för ett trevligt och lyckat konvent. Vi återkommer gärna nästa gång.

/Vid pennan BD via SWB 1619/

T ATT VETA

Dan Olsson
Högaldsvägen 77 C
244 36 Kävlinge
dodx@telia.com

Hej, alla radiovänner!

Hoppas att ni har haft en skön sommar och inte drunknat i en vattenpöl. Thomas Ledin har ju verkligen haft rätt då han påstod att sommaren är kort. Enda fördelen med allt regn är att man inte behöver skämmas att ta en paus på sofflocket när regnet vråker ner. Synd bara att det ska gå ut över FM-konsden.

ALBANIEN

R Tiranans engelska sektion har denna e-postadress: radiotirana-english@hotmail.com.

R Tirana i DXLD

ARGENTINA

R Exitos på 1610 har svarat via Hernán Zabala, director. Deras e-postadress är: radioexitos@yahoo.com.br.

V Korinek via Playdxyg i DXLD

R Baluarte i Puerto Iguazu är åter aktiv på 6214.27.

A Slaen via dxldyg i DXLD

RAE är hörd 22.30 på 6280.

R Grim via @actividade DX i DXLD

R Nacional är hörd 22.05 på 15343.8.

R Howard via dxldyg i DXLD

AUSTRALIEN

ARDS på 5050 har svarat via Dale Clesson, Radio Service Manager.

V Korinek via Playdxyg i DXLD

BANGLA DESH

Bangla Desh Betar sänder 08.30-17.10 på 4750 samt 12.00-20.00 på 7185. Adress till stationen är: Mr. Makesh Chandra Roy, Senior Engineer, Resarch and Receiving Centre, Bangla Desh Betar, 121 Kazi Naizul Islam Avenue, Sahabag, Dhaka 1000. E-postadressen är rrc@dhaka.net.

Rajessh i SWN

BENIN

Den nya TWR-stationen på 1566 kommer nu troligtvis att starta i oktober.

DXLD i MVE

BHUTAN

Bhutan BS sänder engelska 05.00, 14.00 och 16.00. De två sista programmen är relä från TV-nyheterna.

G Hauser via DXLD i CON

BOLIVIA

R Universitaria är en ny station på 4732 och de är hörda 22.45-01.05. Adressen till stationen är: Radio y Television Universitaria, Campus Universitario, Av. Las Palmas, Cobija, Pando. Deras e-postadress är: radiouap@hotmail.com.

N Eramo i DXLD

R Chica är en ny station ifrån Tocla, Potosí som sänder på 100.5 MHz och 4763 kHz. De idar som följande "Radio Chica en 100.5 MHz para Tolca y onda corta de 4760 kilociclos para el mundo".

A Locatelli via EIEskuch@blg via DXLD i SWB

R San Miguel är hörd med close down 02.52 på 4691.4.

E Bierwurthh via HCDX i CON

R Fides är hörd 21.41-21.50 på 9624.83.

A Slaen i DXLD

När A Slaen hörde stationen hade de fotboll och det ena laget hette The Strongest, något som man inte kan beskyllda de himmelsblå favoriterna för (MFF).

BRASILIEN

R Guarujá Paulista som sänder på 1550, 3385, 5045 och 5940 har slutat med sina DX-program. Sistema Globo de Radio sänder 13.00-16.00 och 20.00-23.00. De ID-ar R Globo, Santos.

Romais i SWN

R Inmaculada Concepcão i Campo Grande är hörd 23.45-01.05 på 4754.9.

B Alexander i DXLD

R Meteorologia Paulista, de Ibatina (SP) är hörd på 4845. Deras hemsida har denna adress: www.radioibatinga.com.br.

P Roberto do Sousa i DXLD

R Roarima i Boa Vista är inaktiv på 4875.

P Roberto do Sousa i DXLD

R Bare de Manaus heter numera R Globo, Manaus. Deras hemsida har denna adress: www.radioglobomanas.com.br.

P Roberto de Sousa i DXLD

R Inconfidencia är åter aktiv på 15190. Ingenjör är José Guilherme. E-postadress är: egenharia@inconfidenci.com.br.

D Nonato de Paula i DXLD

CANADA

Följande stationer kommer att flytta ifrån AM till FM: 560 CHVO Spaniard's Bay NF, 580 CKPR Thunder Bay ON, 680 CJOB Winnipeg MB, 680 CFDR Dartmouth NS, 950 CHER Sydney NS, 1140 CBI Sydney NS, 1280 CHQB Powell River BC.

D McIntyre via DXLD i MVE

CYPERN

Cypern inför vid årsskiftet euro som betalningsmedel.

TT-AFP i SDS

DANMARK

Danmarks Radios nyhetsavdelning kommer att säga upp var tionde anställd. Arkivet som ska spara på gamla program får sin budget reducerad ifrån 37 till 19 miljoner DKK.

RNC

FRANKRIKE

TDF har startat DRM-sändningar på 999 ifrån Villebon (söder om Paris) med 8 kW.

J Gruson TDF, via DRM Software Forum och RN Media Network och M Terry och MWDX i MVE

AM Losirs på 1314 ifrån Paris är off air.

B Ericson i MVE

GUINEA

R Rurale är åter aktiv på 1385.9 med sign off 23.00.

H Panner via DXL och SWN i MVE

IRAN

IRIB sänder engelska enligt detta schema: 01.30-02.30 på 72355 och 9495, 10.30-11.30 på 15600 och 17660, 15.30-16.30 på 7370 och 9635 samt 19.30-20.30 på 6205, 6255, 7205, 9800 och 9925.

NWDXC och wwdxc BC-DX och W Bueschel i CON

ISRAEL

Kol Israel har lagt ned sina nyhetssändningar på engelska för radio och TV.

D Gavron Haaretz via Wilkner i SWB

JAMAICA

R Jamaica är åter aktiv på 700 kHz.

B Cont via Costal Roundtable och NZDX Times i DXLD

Och min jakt på Jamaica pågår fortfarande.

KANARIEÖARNA

Punto Radio Las Palmas på 1008 har adressen: Profesor Lozano 5, Urb. Industrial El Sabadal, ES 35008 Las Palmas de Gran Canaria.

C Brunström i MVE

KINA

Holy Tibet program på engelska ifrån PBS Lhasa sänds 07.00-07.30 på 4905 (ej tisdagar), 4920, 5240, 6110, 6130, 6200, 9490 och 9580, 16.30-17.0 på 4905, 4920, 5240, 6110, 6130, 6200, 7125 och 7385.

S Hasegawa via Nagoya DX-Circle och G Hauser i DXLD

Adress till stationen är: 180 Beijing Zhonglu, Lhasa, Xizang 850000. Deras hemsida har följande adress: www.tibetradio.cn och deras e-postadress är: xzbs@yahoo.com.cn.

J Pogue via HCDX och DXLD i CON

KUWAIT

R Kuwait har åter börjat sända på engelska enligt detta schema: 05.00-08.00 på 15110 och 18.00-21.00 på 11990.

T Roger och D Kenny via BDXC-UK i CON

LITAUEN

R Six International sänder lördagar 07.00-08.00 på 945 och 9290. Adress till stationen är: tony@radiosix.com eller P. O. Box 600, Glasgow G4I 5S4.

T Currie i DXLD

MALTA

Malta inför vid årsskiftet euro som betalningsmedel.

TT-AFP i SDS

MICRONESIEN

Pacific Missionary Aviation kommer snart att börja sända på 4755. Sändningstid kommer att bli 19.00-13.00. Deras hemsida har följande adress:

www.pmapacific.org.ministries/radio/index.php.

J Savolainen via HCDX i SWB

MONACO

Col de Madone på 1467 sänder fram till 16.30. Det är // med 216 dock har de lokala reklamer.

Adress till stationen är: Zone 80 Azur, 37 rue d'Antibes, FR-06400 Cannes, Frankrike.

C Ghibuado via DXLD i MVE

MONTENEGRO

R Podgorica, RTV Cerne Gore sänder numera med 5 kW på 882. De planer att lägga ner MV-sändningarna då elen är för dyr.

S Cuckovi via B Ericson i MVE

NEDERLÄNDERNA

Groot Nieuws Radio har tagit över licensen på 1008. Groot Nieuws R kommer att sända med 200 kW och då med program med religiös inriktning.

D De Jong, Dutch Media via R N Media Network i MVE

NORGE

UKE-sändarna på 1485 och 7215 kommer inte att användas under UKA festivalen i oktober då intresset att sända är litet.

H Kuhl via HCDX i MVE

Lokalradion (de kommersiella) i Norge gjorde ifjol en förlust på 10 miljoner NOK.

RNC

De måste vara de förlustbringande stationer som rapporterat i sommar. 7 rapporter och 0 svar = the bottom is nådd.

NIGERIA

R Nigeria sänder engelska så här: 05.00-07.00 på 15120, 10.00-15.00 på 9690 och 17.00-21.00 på 15120.

D Kenny i BDXC-UK och T Hellman i DXLD i CON

NYA ZEELAND

RNZI sänder så här: 05.00-06.58 på 9615, 07.00-10.58 på 6095, 10.59-12.58 på 9870, 13.00-15.50 på 6095, 15.51-18.50 på 7145, 18.51-20.50 på 9615 och 20.51-04.59 på 15720.

websida i CON

PAPUA NYA GUINEA

R Vanimo är åter aktiv och är hörd 11.30 på 3205.

C Humbly i DXLD

R Central är åter aktiv på 3290.

C Humbly i DXLD

Wantok Radio Light är hörd 09.00-10.57 och 20.00-22.15 på 7325. De reläer nyheter på engelska ifrån NBC 09.00-09.10 och 22.00-22.10.

S Hasegawa via Nagoya DX Circle och DXLD i CON

NBC i Port Morseby är åter aktiv på 9675 och är hörd 19.30.

C Humbly i DXLD

PERU

R Centinela del Norte är hörd 00.00 på 4654.

T Hiraharo via THDXN i DXLD

R Sur del Oriente i Quillabamba är hörd 00.05 på 5120.

T Hiraharo via THDXN i DXLD

R La Voz de Andes i El Higuieron är hörd med sign off 01.34 på 5602.

T Hiraharo via THDXN i DXLD

Radiodifusora L V del Rondero i Huancabamba är hörd 02.10-02.24 på 6536.1.

B Alexander via Cumbre DX i CON

PIRATER

R Altex använder denna e-postadress: radioaltex@live.nl. *DRTP*

R Bella Italia har denna e-postadress: doctortim@t-online.de. *DRTP*

R Blu Boy har SRS-adressen: P. O Box 101145, D-99801 Eisenach. *DRTP*

Blue Star Radio har följande e-postadress: radioblustar@live.nl. Deras hem sida har denna adress: www.radioblustar.com. Deras SMS-nummer är: 0031 - 6 - 55597513. *DRTP*

R Boa som var ett samarbetsprojekt mellan Bermudadriek och On Air AM har denna e-postadress: radioboa@radioam. SMS-numret är 0049 - 174 - 52 17267. *DRTP*

Condor Radio har denna e-postadress: condorradi@hotmai.com. *DRTP*

R Delta Lima kör med denna e-postadress: radiodeltalima@hotmail.com. *DRTP*

Greenstad Radio använder denna e-postadress: radiosunflower@hotmail.com. *DRTP*

Joddelpiraat har denna e-postadress: joddelpiraat@gmx.net. Den använder också SRS-adressen. *DRTP*

FM-piraten R Malaga har nu blivit raidad 45 gånger. *DRTP*

Radio RFB har denna e-postadress: radiofrb@free.fr. *DRTP*

R Scirocco blev 1 juli raidad 09.20 då de sände på 6280.1. *DRTP*

Telstar Radio kör med denna adress: pirates48@hotmail.com. *DRTP*

R Tina använder denna e-postadress: radiotina@freenet.de. *DRTP*

RWE har dessa e-postadresser: radiatorwe@yahoo.com eller radiatorwe@radiatorwe.com. Deras hemsida har

denna adress: www.radiorwe.com. De har också SRS-adressen i Eisenach. *DRTP*
 R White Star kör med denna adress: contact@radiowhitestar.com. Deras SMS-nummer är 00358-44-9376162. *DRTP*
 Zolou Kilo kör med denna e-postadress: zk192@tiscali.fr. *DRTP*

RUMÄNIEN

R Romania Int. sänder engelska enligt detta schema: 00.00-00.56 på 9775 och 11790, 03.00-03.56 på 6150, 9645, 11895 och 15220, 05.30-05.56 på 9655, 11830, 15435 och 17770, 12.00-12.56 på 11875 och 15220, 17.00-17.56 på 9535 och 11735, 20.30-20.56 på 9515, 11810, 11940 och 15465 samt 22.00-22.56 på 7185, 9675, 9790 och 11940.

R Bulgaria DX Mix News via wdxBC-DX i CON

SLOVAKIEN

R Slovakia kommer att sluta att sända på MV då elen är för dyr. *K Ludwig i MVE*

SPANIEN

RNE Catalunya på 729 har en ny adress: Arragó 390-394, ES-08013 Barcelona.

Onca Cero Radio på 954 har en ny adress: Fuerteventura 12, ES-28700 San Sebastián de los Reyes.

SER/Mallorca på 1080 har denna adress: Rector Bertomeu Martorell 35, Son Xigala, ES-07013 Palma de Mallorca.

SER Pontevedra på 115 har ny adress: Castela 3 B, ES-36001 Pontevedra.

COPE Lugo på 1224 har ny adress: Rua de Valiño s/n, ES-27002 Lugo.

COPE Figueres på 1269 har denna adress: Séquia 3, ES-17001 Girona.

Punto Radio-Onda Rambla Vilanova på 1485 reläer Onda Rambla Barcelona med lokala reklamer. Adress till stationen är Rambla Nova 69, ES 433003 Tarragona.

SER Pamplona på 1575 har ny adress: Polígano Plazaola, Manzana 2 A, ES-31195 Aizoaín.

C Brunström via WRTH i MVE

REE sänder engelska enligt följande schema: 00.00-01.00 på 6055, 20.00-21.00 (mån-fredag) på 9665 och 11625 samt 21.00-22.00 (lör-söndag) på 9840 och 11625. *A Roe i CON*

STORBRITANIEN

Ny station på 1287 är BFBS Gurkha Radio ifrån Buckle Barracks i Wiltshire. *MVE*

Ny station är Source R Coventry på 1431. De sänder 08.00-23.00 dagligen. Adress till stationen är studio@sourceradio.co.uk och hemsidan har denna adress: www.sourceradio.co.uk.

D Towers i MVE

Följande LPAM-stationer har stängt: Junction 11 i Reading på 1287, WCR AM i Wolverhampton på 1350 och Range Radio i Manchester på 1350.

MVE

SVERIGE

SBS Radio i Sverige och Danmark har blivit köpta av det tyska mediabolaget Prosieben Sat 1.

OAS

Och nu hoppas jag att tyskarna lär SBS Radio att svara på våra små söta rapporter.

Skärgårdskanalen V90 sänder ifrån Värmdö. De har samma ägare som V97 i Vallentuna. *OAS*

Rix FM i Borlänge har en ny slav i Falun på 90.4. *OAS*

Jag som trodde att det var förbjudet med slavar i Sverige.

City 93 i Västervik läggs ned eftersom de har problem med sina finanser. *OAS*

R Prime i Svinesund på 99.5 MHz är aktiv. *DO*

I sajten On Air är den överkryssad som inaktiv. Jag har själv suttit under masten och lyssnat. Något som alla inte gillar att man gör.

Favorit 102.6 har flyttat sitt kontor och studios ifrån Lund till Staffanstorps. *SDS*

Favorit i 103.9 i Södertälje och 100.3 i Stockholm kommer att ersätta Love 103.9. Man planerar att det ska bli en lokal station med egna program. *OAS*

On Air (sajten) skriver att de ska bli likadana som sina systerstationer i Skåne. Nu är det så, att den ena sändaren sänder ifrån Nivå som ligger på Själland. Så vitt jag vet är Skåne och Själland skilda saker, fast det är ju klar räkner vi det som samma kan man ju åka på FM-pedition till västra Själland och ändå påstå att det är Skåne.

Rix FM i Karlstad på 104.4 har två nya slav-sändare i Säffle på 87.7 och Sunne på 105.8. *OAS*

Rix FM har nu två slav-sändare i Västervik på 104.6 och 105.6. *OAS*

R BSK i Bromölla på 106.8 har svarat via Sven-Olof Svensson. Stationens e-postadress är: narradio@sverige.nu. *DO*

R Wax i Valdemarsvik har fått kommunens tillåtelse att sätta upp en mast i vattentornet med en kostnad för 5.000 SEK om året. *OAS*

TAIWAN

BSF tidssignalstation har slutat att sända på 5000 och 10000 kHz. De planerar att sända på lägre frekvenser.

WRTH National update via DXLD i CON
R Taiwan Int. sänder engelska 16.00-17.00 på 15515.
A Deam i CON

TJEKISKA REPUBLIKEN

Country R på 1062 sänder 07.00-21.00 med 20 kW övrig tid sänder de med 1 kW.

K Ludwig i MVE

TYSKLAND

Wöbbelin sändaren på 576 och 999 är nedlagda.

K Ludwig via dxldyg och DXLD i MVE

UGANDA

Dunamis Shortwave har svarat via denna adress: High Adventure Gospel Communications Ministres, P. O. Box 425, Station "E", Toronto, Ontario M6H 4E3, Canada. Deras e-postadress är: dunamis4.750@hotmail.com.

J Savolainen via Cumbre DX i CON

UNGERN

R Budapest slutade 30/6 med program på engelska. *D Kennedy via BDXC-UK i DXLD*

VANUATU

R Vanuatu är åter tillbaka på 3945 och de är hörda 10.10. Nya Zeeland kommer snart att hjälpa Vanuatu med att installera två nya 10 kW sändare för kortvåg.

G Brown via NWDXC, BC-DX och DXLD i SWB

VENEZUELA

Venezuela kommer vid årsskiftet att ändra tidszon till UTC +4.30.

R Scaglione via bclnews.it i DXLD

R Nacional de Venezuela har svarat via Freddy R Santos och hans e-postadress är: freddysaac@gmail.com.

En annan e-postadress till stationen är: canalinternacionalrnv@gmail.com. Adress till stationen är: Final calle Las María, Entre Chapelin y Country, La Florida, Caracas Zona Postal 1050, Apartado Postal 50700. *DO*

Jag fick ett jättesvar härifrån med budfirma. Svaret innehöll förutom brev, kort en massa böcker och dessutom ett brev med foto och fingeravtryck på killen som hade packat det. Kom dagen innan min födelsedag så blev en bra

present. Jag fick hämta svaret hos den lokala McDonald's handlararen!!! då chauffören skulle ha en hamburgare.

R Amazonas i Puerto Ayacucho är åter aktiv på 4939.2 och de är hörda 00.00-02.10.

A Petersen i SWN

KÄLLOR TILL DENNA SPALT ÄR:

CON = Contact, DO = Dan Olsson, DRTP = Dr Tim Piratelist, DXLD = DX Listen Digest, MVE = Mellanvågs-Eko, OAS = On Air Sweden, RNC = radionyt.com, SDS = Sydsvenska Dagbladet Snällposten, SWB = Shortwave Bullentin och SWN = Shortwave News.

73 de DO

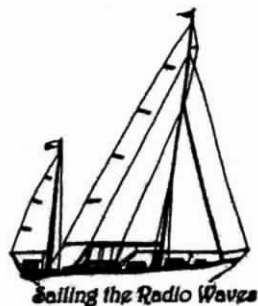
forts från sid 15

was assisted by Risto Vähäkainu. The evening ended officially by the traditional DX-Auction headed by Raimo Kaksonen and Jarmo Salmi. The DX-Corner with receivers and antennas was on through to whole event so anybody interested could do some DX-ing this fine weekend. Of course the sauna was on as well and grilled sausages were served during the night hours, believe it or not!

On Sunday after breakfast, the official FDXA General Assembly took place. So ended this year's DX-Summer Meeting and Camp 2007 and all the participants went home with lot of good memories and new DX-ideas after DX-talk with friends during a full weekend.

Torre Ekblom

EDXC vice Secretary General

Tropical Bands in review

Lecture by Anker Petersen given on the 16th of June 2007
at the DX-Parliament in Laholm, Sweden.

Introduction

Before I talk about the development in broadcasting on the Tropical Bands, I wish to say a few words about what the Tropical Bands are and about my own interest for DX-ing on these bands. I will try not to be too nostalgic, but rather look closely on the past and future development of this broadcasting.

Let me first remind you that the Tropical Bands include the 60, 90 and 120 metrebands on shortwave:

120 meterband: 2300 - 2500 kHz

90 meterband: 3200 - 3400 kHz

60 meterband: 4750 - 5060 kHz

The International Telecommunication Union (ITU) has allocated these bands for domestic broadcasts, in principle to countries located in the Tropical Zone between the Tropic of Cancer on 23 degrees north and the Tropic of Capricorn on 23 degrees south. This was to give them a safe heaven where they are supposed not to be disturbed by strong international broadcasters.

In many developing countries, radio is still the primary medium and much more widespread than TV. One example today is Afghanistan. In Nigeria, as another example, with a population of 140 million, there are about 24 million radio sets, but only about 7 million TV sets. Printed newspapers play only a minor role in countries where more than 50% of the population are illiterates.

In a few countries, however, the term Tropical Zone has been subject to a wide interpretation.

The former Soviet Union, for instance, which southernmost point was on 35 degrees north in Turkmenistan, declared in 1959 that "it reserved the right to use the broadcasting assignment existing in the bands between 3950 kHz and 27500 kHz in the USSR in accordance with the needs of this country"!

Many of you will remember some of its many, strong stations on the 60 mb like Kiev on 4940 and Petrozavodsk near St. Petersburg on 4780 and 5065 kHz. Even Yakutsk in Siberia on 62 degrees north was broadcasting on several frequencies. They could be heard here in Europe each winter when Yakutsk had temperatures down to minus 50 degrees Celsius, - but obviously it was their "Tropical Winter". Nowadays, both Russia and Ukraine are following the regulations of the ITU.

For real DX-ers, these Tropical Bands were – and still are – very interesting, because so many stations in exotic countries can be heard. About 80% of the active stations can be heard here in Europe under the right propagation conditions.

I began to listen to the Tropical Stations back in 1959 when I bought a small shortwave receiver with the 60 meter band for 85 Danish Kroner. Here you see the first stations I identified on 60 meters in March – July 1959:

4710 - Radio Kabul, Kabul, Afghanistan

4760 - Radio Congo Belge, Leopoldville, Belgian Congo

4800 - Ondas del Lago, Maracaibo, Venezuela

4840 - Rádio Clube de Moçambique, Lourenço Marques, Moçambique

- 4851 - Rádio Clube do Huambo, Huambo, Angola
 4865 - Emissor Regional dos Açores, Ponta Delgada, Azores
 4885 - Cable & Wireless, Nairobi, Kenya
 4890 - Rádiodifusora Venezuela, Caracas, Venezuela
 4940 - Radio Abidjan, Abidjan, Ivory Coast

Quite nostalgic, isn't it? None of these stations exist any longer on shortwave today. But there are still a lot of other stations which can be heard on the Tropical Bands.

That raises these questions:

How many have disappeared?

Where have they gone?

and when will the last stations disappear?

That is what I will try to analyze during the rest of my talk.

Since 1959, listening to the domestic broadcasting stations on the Tropical Bands has been the favourite part of my DX-hobby! Furthermore, during the past 25 years I have visited a lot of tropical countries in Central and South America, the Caribbean, Africa, Asia and the Pacific.

Tropical Bands Survey and Domestic Bands Survey.

Fortunately for this analysis, the Danish Shortwave Club International can provide documentation on this broadcasting from the past 35 years. Back in 1972 another Danish DX-er, Mr. Carol Feil and I decided that the Club with its members in more than 40 countries should publish an annual list called the Tropical Bands Survey – the TBS. It was a frequency list covering all active broadcasting stations between 2200 and 5800 kHz and their schedules. It has been published every year since 1973, edited by various members of the Club living in Denmark, Germany, the Netherlands and Argentina. Some data from these annual surveys will be used for my analysis.

In 1999, our publication was expanded to cover all active domestic broadcasting stations on shortwave from 2 to 30 MHz. Then it changed name to the Domestic Broadcasting Survey – the DBS which I now am editing. The Tropical Bands are still covered as Part One of the DBS.

Let me show you a small extract from these surveys published in June 1973 and May 2007 covering the narrow frequency spectrum 4775 – 4780 kHz, just for comparison.

Tropical Bands Survey 1973:

<u>kHz</u>	<u>kW</u>	<u>Station & Country</u>	<u>Transmission times in GMT</u>
A 4775	100	Kabul, Afghanistan	HS: 1430-1730, FS: 1300-1400 Urdu, 1400-1430 E
C 4775	10	AIR Gauhati, India	1030-1215 (Gauhati B)
B 4775	1	R Los Andes, Bolivia	1000-0400
B 4775	5	R Dragao do Mar, Brazil	0900-0100
B 4775	1	Voz de Maria, Colombia	1100-0400
A 4777	100	Libreville, Gabon	0430-0630 1630-2300, prolonged Sa/Su
B 4778		R Nac. Progreso, Ecuador	r - <u>0436</u> , r 0545-0555 (ex 4740)
A 4780	50	Petrozavodsk, USSR	0200-2200 M1, local 1500-1530 // 5065 Ru, Finnish

Sid 26

A	4780	4	Djibouti, Afar & Issas	W 0300-0600 0900-2200, Su 0500-2100v
B	4780	5	Em. Reg de Menongue, AGL	1700-1900, r 2134
B	4780	1	R Atahualpa, Ecuador	1045-0435, r/1100-0520v
A	4780	1	La Voz de Carabobo, VEN	1000-0400

Domestic Broadcasting Survey 2007:

	<u>kHz</u>	<u>kW</u>	<u>ITU</u>	<u>Station</u>	<u>Schedule (UTC), remarks</u>	<u>Last log</u>
A	4775	1	B	R Congonhas, MG	[□ Oct-Feb] 0830-0100v P. Evangelical px	APR07
A	4775	50	IND	AIR Imphal	Northeastern Sce: 0030-0215 1030-1700 E/Hindi/Sanskrit/Manipuri/Thadak/Tankhal/ Kabri/Mao, E nx 0035 1225(local) 1530, ID: "Akashvani Imphal", (= 7150)	MAR07
A	4775	0.5	PRU	R Tarma, Junín	W 1000-1400 2000-0400, Su 1100-1400 2000-0400 S	APR07
A	4775	50	SWZ	TWR, Mpangela Ranch	International broadcasts: 0340-0800 (Apr- Oct -0900) Lomwe/E/G	APR07
A	4777	100	GAB	Rdif TV Gabonaise, Melen, Libreville	0500-0800 1600-1700 F, ID: "Radio Gabon"; some days -1900*, ck 7270	APR07
A	4780	50	DJI	Rdif. TV de Djibouti, Doraleh	0300-0700(Fr -2002) 0900-2002v Somali/ Afar and occ. A. Somali ID: "Hal Kani wa Radio Djibouti", A ID: "Huna Djibouti". Nx: Somali 0330 1200 1700, Afar 0430 1000 1830, A 0600 1400. During Ramadan -2300* 1030v-1500 2200-0230v S/Chuj, IDs: "Radio Coatán", Esta es Radio Cultural Coatán, a través de 4780 kHz, onda corta, transmitiendo desde San Sebastián de Coatán, Departamento de Huehuetenango, Guatemala, Centroamérica"	APR07

The key words in the policy for our publications are "active stations". This means that they should be up-to-date and only contain stations which have been reported heard by DX-ers during the past 12 months. All other stations are moved to an attachment of deleted stations. A few ones of these may be reactivated later on.

Above you see an activity Code to the left where A means Regular, B Irregular and C Sporadic, as deemed by the Editor. Furthermore the DBS has been expanded with a column to the right called "Last log" indicating the last month during which the station has been heard. This is a useful feature for the DX-er who tries to identify a station.

Of course the information in the DBS has to be as correct as possible. Therefore it is necessary to recheck official schedules and reports from DX-ers, because from time to time they contain typing errors, or are outdated. The task for the editor is therefore, throughout the year until the next publication, to check the bands himself and follow the loggings from our members around the world. For each station in the list, a note is taken of the months when it has been heard. Furthermore loggings are read in as many printed and internet DX-publications as possible.

Sid 27

Nowadays the informal network of DX-ers around the world is very extensive via the internet, so a new station can hardly appear on the Tropical Bands without being discovered and reported by DX-ers somewhere within a week or so.

Another rather new feature can be found on the website of the DSWCI. That is our Tropical Bands Monitor which I update every month with loggings from DX-ers all over the world. The blue symbol ◆ means that the station has been reported heard in 2007 by a DX-er somewhere in the world during the month marked. Unmarked months mean that no DX-er has reported this station as heard, but not necessarily, that it was off the air.

kHz	ITU	Station	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
2310	AUS	VL8A, Alice Springs	◆	◆	◆	◆	◆	◆						
2325	AUS	AUS VL8T, Tennant Creek	◆	◆	◆	◆	◆	◆						
2380	B	R Educadora, Limeira, São Paulo	◆	◆	◆	◆								
2460	B	Super R Alvorada, Rio Branco												
2485	AUS	VL8K, Katherine	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆					
2850	KRE	Korean Central Broadcasting Station, Pyongyang	◆	◆	◆	◆	◆							
2960	INS	RPDT2 Manggarai, Ruteng, Flores, LE												
3172.6	PRU	R Municipal, Panao, Pachitea, Huánuco	◆	◆	◆	◆								◆
3185	USA	WWRB, Manchester, TN	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆					
3200	SWZ	TWR, Mpangela Ranch	◆	◆	◆	◆	◆							

Trends in Tropical Broadcasting

With this systematic registration of broadcasting stations on the Tropical Bands each year, it is possible to make some statistics on how many frequencies were active in each part of the world and compare these numbers. On the next page I have selected data from the Tropical Bands Surveys, published with 12 years intervals in 1973, 1985 and 1997, and the Domestic Broadcasting Surveys from 2003 and 2007:

For each of the 3 first mentioned years and for each year since 2000, I have then counted the number of active Domestic Broadcasting stations between 2.200 and 5.800 kHz. This also includes the frequency spectrum between the official bands, because some stations are broadcasting there as well. International broadcasters, Clandestine and Pirate stations are not included in these statistics.

During this period of 34 years, most of the countries have had the same, downgoing trend in their use of the Tropical Bands for broadcasting. At the bottom you see that the total number has steadily fallen from 1106 in 1973 to 307 in 2007 - or with 73%.

You will also notice at the bottom that the average reduction per year has been varying during this period. I will come back to this later on.

These numbers answer my first question: How many have disappeared? Answer: 800!

Active domestic broadcast frequencies on 2200 – 5800 kHz

Region	1973	1985	1997	2003	2007
Central Africa	102	76	40	26	22
Southern Africa	57	39	33	9	9
Middle East	9	4	1	0	0
Indian Subcontinent	62	45	45	36	36
South East Asia	40	29	21	7	6
Indonesia	171	105	65	19	15
China, Taiwan, Mongolia	119	110	75	44	39
CIS (former USSR)	61	59	47	21	9
Far East	38	28	28	17	12
Papua New Guinea	17	20	20	20	16
Australia and other Pacific	10	4	13	7	12
Central America, Mexico	21	23	24	17	10
Caribbean	29	3	3	4	3
Northwestern South America	98	41	19	5	3
Ecuador	47	33	22	13	8
Peru	78	69	78	53	39
Bolivia	35	42	25	15	22
Brazil	107	87	67	50	45
Southern South America	5	2	1	0	1
Total	1106	819	627	363	307
Average reduction per year		24	16	44	14

I will now comment on some of the countries and try to answer the next question: Where have they gone?

In March 2003, I visited the smallest independent nation in Africa, São Tomé e Príncipe, which is also one of the most poor countries. I saw the remains of the former tropical band transmitter of Rádio Nacional de São Tomé e Príncipe broadcasting on 4807.5 kHz with 10 kW. Some of you may even have heard it around year 1980. The transmitter was provided and maintained by Portugal when the islands still were a colony. But at the independence in 1975 the Portuguese left the islands, and because no other nation did support, as it was expected by the local government, the transmitter and antenna were never maintained properly. According to our Tropical Bands Surveys, the station was regularly heard until mid 1982, but only sporadically during the succeeding three years. During a storm in 1985 the antenna broke down and the shortwave transmitter has been off the air since then. The broken antenna could still be seen when I was there.

The USA has leased the site and now operates the VOA Pinheira relay station from there, and also the

mediumwave transmitter of Rádio Nacional on 945 kHz. Both stations are maintained by local technicians under continuous U.S. supervision and therefore still performing very well. I think this is typical for many of the developing countries. Because of lack of money or knowledge – or both – they are only able to run shortwave transmitters established by the former colonial powers, until the equipment fall apart, unless they get support from abroad.

A DX-er in Ghana, Charles Wompiah, reported to me five years ago that the transmitter of the Ghana Broadcasting Corporation – Radio One, broadcasting mostly in African languages on 4915 kHz, had been off the air for two months due to a breakdown of the old valves. It came back only because valves were cannibalized from the Radio Two transmitter which did broadcast daytime on 6130 kHz and at night on 3366 kHz all in English. Radio Two has not been heard on shortwave since April 2003. Radio One on 4915 kHz continued to be weak and unstable, but has not been reported heard since November 2006. This is a typical example of an old shortwave transmitter installed right after the independence by a foreign contractor who no longer exists, and where all the spare parts in the meantime have been used up.

Our Scottish member in the DSWCI, George Brown, experienced something similar when he visited Radio Vanuatu in the Pacific in November 2001. They used a two channel 10 kW transmitter tuned to 4960 and 7260 kHz, normally switching frequency around local sunrise and sunset. During the visit one channel on the transmitter at Emten Lagoon developed a fault, and the other one had to be used all the time. The other standby transmitter on 3945 kHz was out of service because of shortage of spare parts to make it operational. DBS monitoring indicates that 3945 and 4960 kHz have been off the air since then, while 7260 kHz has been regularly heard.

Some years ago I went to Fiji to check local broadcasting in the central Pacific. They had ceased using shortwave, but in the 1970'ies they used 90 meters. At a hotel on the Coral Coast I rented a bungalow where a longwire could be stretched up in the palm trees outside. However, a hundred years ago the population there was cannibals, so it could be an interesting experience, if they would be offended by my antenna.

When the gardener saw it, I said the local greeting “Bula, Bula” to him and smiled. He smiled back and said “Bula, Bula”. I was extremely happy for that, because “Bula Bula” also means: “I will not EAT you today!”

From this location I was able on the tropical bands to hear Papua New Guinea, Australia, Vanuatu and China well during the dark hours. Some international stations on other shortwave bands and a few medium wave stations in the Pacific could also be heard with fair reception. But daytime listening was a disaster: Nothing on FM, on MW only two channels from Radio Fiji, with transmitters located 10 km away, and on SW only stations on a total of seven frequencies between 2 and 22 MHz! Fiji is simply too faraway from everything!

In Ecuatorial Guinea, Chinese engineers in 2003 have provided and installed a new transmitter for Rádio Nacional, Bata. China also accepted to give an intensive maintenance course in Beijing on the new equipment to a number of Ecuatorial Guinea technicians. The local government had bought an electric generator to keep the radio regularly supplied with energy, because the commercial power is unstable, as in most other developing countries. Nowadays, the new transmitter can be heard strongly here in Scandinavia every evening on 5005 kHz, because it is well maintained.

Another example is the technical and financial support Zimbabwe gets these days from China to keep their shortwave transmitters operational for broadcasts as well as for jamming!

In Southern Africa it is the similar, sad stories: Lesotho National Broadcasting Service of 4800 kHz has been off the air since 2002, because they are awaiting transmitter spare parts. The two transmitters of the Namibia Broadcasting Corporation on 3270 and 3290 kHz used to be heard well here in Europe until year 2002. Then the modulation deteriorated and the signals disappeared. Their National Assembly was unable to grant the cash injection of 66 million Namibian Dollars which was needed to get the broadcasting back on the air.

Let me jump to Indonesia which always has been a popular target for DX-ers. Back in 1973 it was the country in the world with most stations broadcasting on the Tropical Bands – no less than 171. Many of these were private, low powered and irregular. But most of these and of the Government owned Radio Republik Indonesia stations have disappeared from the Tropical Bands, maybe because of transmitter problems, but rather because they have been replaced by Medium wave or FM. In this vast country, today there are at least 600 medium wave transmitters and 625 FM transmitters, but only 15 active Tropical Bands transmitters!

When I visited Guatemala in Central America in 2002, I noticed the same. Just seven stations did still broadcast on shortwave. Today only 3 shortwave stations are on the air! But most of the country is covered by FM-stations. In the old colonial city of Antigua, 25 kilometres west of Guatemala City, I counted no less than 90 (nine zero) stations on the FM-band! So in that country the need for stations on the Tropical Bands is diminishing and quickly approaching zero. Mr. Wayne Berger at Radio Cultural has disclosed that the transmitters on 3300 and 5955 kHz were only kept on the air until January 2005 to please DX-ers!

In 1996, I visited the station Emisora Gran Colombia in Quito, Ecuador, together with DX-Editor Richard McVikar from HCJB. I asked what had happened to the shortwave transmitter on 4911 kHz which used to be heard in Europe. The station manager told us that the coverage by their medium wave transmitter on 610 kHz was sufficient to reach their audience in and around Quito, so there was no longer a need for the broadcasts on 60 meters – and by the way, the elderly engineer who was the only one who was able to operate this transmitter, had died! In 1973 no less than 47 stations in Ecuador were active on the Tropical Bands. Today it is only 8.

HCJB is regularly heard on 3220 kHz from the huge transmitter site at Pifo which I visited. But most others Ecuadorian shortwave stations are very irregular. For many years Radio Bahá in Otavalo which I also visited, could be heard on 4950 kHz. But in June 2001 the station disappeared from shortwave.

The country with most stations on the Tropical Bands today is Brazil with 45 frequencies in use! This huge country needs shortwave to broadcast to its people in the rural and rainforest areas, while FM has taken over in the more densely populated areas. But the big networks have their own satellite systems. With those, it is no longer economically impossible to transmit programmes to small, rural FM-stations which can relay them to the surrounding area. Consequently the use of Tropical Bands is also on decline in Brazil with less than half of the frequencies in use today, that could be heard in 1973.

Two other countries which still have many stations on the Tropical Bands are Peru and Bolivia broadcasting mainly to the Indian population in the isolated settlements in the High Andes and the Amazon jungle which cannot be reached by FM. But it must be added that many of these stations are not on the air on a daily basis and some are replaced by new stations each year.

The Japanese DX-er Takayuki Inoue Nozaki (TIN), has visited the Andes countries many times. He reported from Bolivia in year 2000, that the small, privately owned commercial broadcasters on shortwave have ceased existing. This was due to the decrease in profits made by selling airtime for commercial advertisements and personal messages. New commercial broadcasting enterprises bristle on FM which

replace shortwave and medium wave. Religious organizations seem to buy up many of the old commercial AM transmitters.

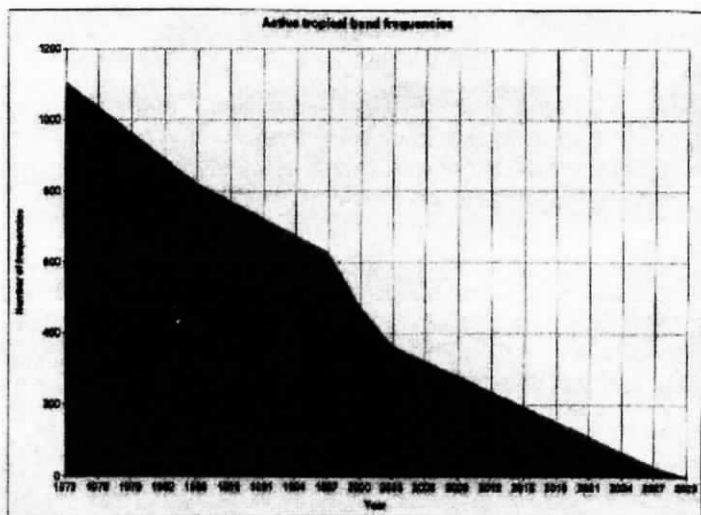
I experienced the same development when I travelled through Peru and Bolivia last November. I heard 18 stations on the Tropical Bands from Peru and 6 from Bolivia while I was there. But in the Peruvian capital Lima I heard 34 FM-stations, in Cusco 29 FM-stations and in the Bolivian capital La Paz 21 FM-stations. But none of these FM-stations did broadcast the typical Indian folk music! La Paz is located in a valley in the Andes mountains in 4000 meters altitude. On the mountain rim 400 meters above the city there is a lot of radio and TV transmitters.

Let me close with a look at another popular DX-country, Papua New Guinea. Their number of broadcasting stations seems to be stable since they got new transmitters in the early eighties. But that is not the case! These transmitters which mostly are on 90 meters, have big problems and most of them are only on the air a few weeks per year for financial constraints. It is remarkable that nearly all stations are operational during elections.

The future

My third question was: When will the last stations disappear from the Tropical Bands?

From the total figures on my previous list of active frequencies on these bands, I have made a graphic which is shown here:

You see that the curve of the total number of active broadcast frequencies in the Tropical Bands is going very steadily downwards. During the first 24 years from 1973 to 1997 479 stations disappeared from these bands with an average of 20 per year. But then from 1997 to 2001 the disappearance drastically increased to 295 in four years or 74 per year in average. Since then the annual decrease has flattened out and been around 14 since 2004.

I suppose that this trend will continue and when I prolong the curve beyond 2007, it will hit ZERO around year 2029. So it is my guess that after that year there will no longer be domestic broadcasting on the Tropical Bands.

It raises two further questions:

1. What shall the Tropical Bands DX-ers do after 2029?

I will suggest DX on Mediumwaves where there still is a lot to hear. There may also still be international broadcasts on the shortwave bands.

2. Which radio stations will take over the Tropical Bands when the Domestic Broadcasters have left?

Our longtime member in Sri Lanka, Victor Goonetilleke, who visited Stockholm at the EDXC Conference in 1984, expects more international broadcasters. Another possibility is to allocate the Bands to radioamateurs.

To sum up:

1. 73% of the stations have left since 1973.
2. Because of:
 - Replacement by FM
 - Low technical standard
 - Poor economy
3. The last stations may leave by 2029.

We are approaching the end of the Era of Domestic broadcasting on the Tropical Bands! The technical standard of a large part of the transmitters on the Tropical Bands is poor. In more developed countries they are being replaced by FM-networks and it can be feared that the trend will continue to go downwards and the stations will all have left around year 2029. So the days of Tropical Bands DX-ing are coming to an end and we are approaching the Sunset!

However, you can still hunt for and maybe get QSL's from 307 Domestic Broadcasting Stations on the Tropical Bands, before it is too late. Fortunately the interfering broadcast and utility stations are also disappearing. So do not give up your Tropical Bands DX-ing! It is just a matter of switching on your receiver and tune in to these frequencies at the right times and with good propagation!

